

Índex

1 Motivació i antecedents	6
2 Les polítiques alimentàries de l'AMB: principals projectes del període 2020-2024	9
3 Objectius i estructura	15
4 Eixos, línies d'actuació i accions	17
Eix 1. Consolidar la governança transversal i multinivell de les polítiques alimentàries metropolitanes	17
Eix 2. Promoure el coneixement, la sensibilització i la formació sobre alimentació sostenible	23
Eix 3. Integrar l'alimentació sostenible en la planificació territorial i urbana	33
Eix 4. Garantir l'accés a una alimentació saludable i equitativa per a tota la ciutadania	39
Eix 5. Promoure les activitats que reforcen la resiliència i la sostenibilitat del sistema alimentari	44
Taula resum - Eixos i línies d'actuació	50
5 Seguiment	52

Llista de sigles i acrònims

AACAEM	Àrea d'Acció Climàtica i Agenda Estratègica Metropolitana
ACAAPM	Àrea de Cicle de l'Aigua i Anàlisi de Polítiques Metropolitanas
ADSE	Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic
AIMD	Àrea d'Internacional i Metròpolis Digital
AMB	Àrea Metropolitana de Barcelona
AMTS	Àrea de Mobilitat, Transport i Sostenibilitat
APUEN	Àrea de Polítiques Urbanístiques i Espais Naturals
CARM	Carta Alimentària de la Regió Metropolitana de Barcelona
CRMG25	Catalunya Regió Mundial de la Gastronomia 2025
CUF	Programa Compartim un Futur
DS	Direcció de Serveis
DSC	Direcció de Serveis de Comunicació
DSEPU	Direcció de Serveis de l'Espai Públic
DSG	Direcció de Serveis Generals
EDAR	Estació depuradora d'aigües residuals
ERA	Estació de regeneració d'aigües
IV	Infraestructura Verda (Oficina Tècnica de Gerència)
MQN	Programa Millor Que Nou
MUFPP	Milan Urban Food Policy Pact (Pacte de Milà de Política Alimentària Urbana)
OP	Obres i Projectes (Oficina Tècnica de Gerència)
OTG	Oficina Tècnica de Gerència
PAAS	Pla d'acció per a l'alimentació sostenible
PAM	Pla d'actuació metropolità 2024-2027
PDUM	Pla director urbanístic metropolità
PECIA	Pla estratègic del cicle integral de l'aigua
PEMB	Pla estratègic metropolità de Barcelona
PEPNat	Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola
PGM	Pla general metropolità
PMES 2030	Programa metropolità d'educació per a la sostenibilitat 2030
PMMU 2025-2030	Pla metropolità de mobilitat urbana 2025-2030
POUMet	Pla d'ordenació urbanística metropolità
PREMET25	Programa metropolità de prevenció i gestió de recursos i residus municipals 2019-2025
PREMPRE25	Pla metropolità de prevenció de residus 2025
PSG	Programa d'actuacions de millora del paisatge natural i urbà
RH	Recursos Humans
TSM	Taula Social Metropolitana

Presentació

L'alimentació és un pilar fonamental en l'articulació de les nostres ciutats. No es tracta només de garantir el subministrament d'aliments, sinó de tenir present l'impacte que té en els diferents àmbits que fan possible articular una ciutat orientada al benestar de la ciutadania. Des de la garantia d'una alimentació saludable i accessible per a tothom fins a l'ordenació territorial, la resiliència ambiental, la cultura, el patrimoni i la promoció econòmica, l'alimentació hi té un paper clau.

Cada cop més, les metròpolis estan recuperant la consciència del paper crucial de l'alimentació en la seva pròpia viabilitat i han començat a impulsar les polítiques alimentàries locals. Aquesta dinàmica es veu reforçada per les iniciatives d'altres nivells administratius. La Unió Europea, amb estratègies com el Pacte Verd Europeu i «De la granja a taula», i el Govern de l'Estat, amb l'Estratègia Nacional d'Alimentació (ENA), acabada d'aprovar, han establert marcs que reconeixen la importància estratègica dels sistemes alimentaris. A Catalunya, el govern de la Generalitat es prepara per impulsar la futura Llei de l'alimentació, que ha de consolidar aquest enfocament també per a les administracions locals.

L'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) es va anticipar a aquestes tendències amb el primer Pla d'acció per a l'alimentació sostenible 2020-2023, que va establir les bases per a la integració de les polítiques alimentàries en l'àmbit metropolità. Aquest nou pla 2025-2027 neix amb la voluntat de reforçar aquesta integració per consolidar la governança del sistema alimentari metropolità, promoure l'accés universal a una alimentació saludable i integrar l'alimentació en la planificació territorial i econòmica.

Aquest pla és una eina que posa l'alimentació al centre dels serveis i els projectes de l'AMB, amb l'objectiu de construir una ciutat metropolitana més cohesionada, competitiva, resilient i equilibrada des del punt de vista territorial, tant internament com amb el conjunt de Catalunya.

Amb aquest compromís, continuem treballant per un futur més sostenible i just per a tota la ciutadania mitjançant l'impuls d'aquest pla d'acció; perquè pot semblar obvi, però cal recordar que sense aliments no hi ha ciutat.

Raquel Gil

Consellera delegada d'Anàlisi de Polítiques Metropolitanas

1 Motivació i antecedents

La consciència creixent sobre les transformacions i els reptes que enfronten el planeta i les societats, com ara la degradació ambiental, la revolució tecnològica, les dinàmiques internacionals o les desigualtats socials, entre d'altres, condueixen els entorns urbans a repensar moltes de les infraestructures i serveis que incideixen en el benestar i el progrés dels seus habitants.

Es tracta d'una reconsideració que afecta també els seus sistemes alimentaris locals, és a dir, el patró de pràctiques i activitats que articulen la manera en què es produeixen, es transformen, es distribueixen i es consumeixen els aliments en l'entorn urbà. Si bé és cert que, globalment, hi ha un consens ampli sobre la necessitat d'avançar cap a sistemes alimentaris que contribueixin a la resiliència i la sostenibilitat de les societats, les economies i els territoris, també és cert que ha estat en temps més recents que s'ha prestat atenció al vincle entre el (bon) funcionament dels entorns urbans i l'articulació correcta dels seus sistemes alimentaris. Des d'aquesta perspectiva, l'alimentació és un vector fonamental per al funcionament de la ciutat que té un impacte rellevant en àmbits com els següents:

- **Salut pública:** les dietes inadequades causen un 25 % de les morts mundials i prop del 40 % dels adults tenen sobrepès o obesitat, factors que augmenten la despesa sanitària. Paral·lelament, algunes pràctiques agroindustrials poden afavorir l'aparició de noves malalties infeccioses.
- **Cohesió social:** la pobresa alimentària afecta els sectors més vulnerables, i aquest fet fa que les administracions es plantegin el repte d'implementar mecanismes d'acció social efectius.
- **Economia i ocupació:** el sistema alimentari contribueix significativament al producte interior brut (PIB) i a l'ocupació, perquè comprèn sectors com l'agricultura, la indústria agroalimentària, la distribució, l'hostaleria i la restauració, amb una forta vinculació amb el turisme.
- **Medi ambient:** el gran repte ambiental al qual s'enfronta la humanitat és triple: el canvi climàtic, la pèrdua de biodiversitat i la degradació del sòl fèrtil. En tots tres, el sistema alimentari n'és una de les causes i de tots tres en pateix les conseqüències. El sistema alimentari global genera entre el 21 % i el 37 % dels gasos d'efecte hivernacle, que són un dels principals causants de la pèrdua de biodiversitat terrestre i marina; alhora, pateix les conseqüències de la sequera i la desertificació, de les plagues i de la disminució dels insectes pol·linitzadors i de la fertilitat del sòl.
- **Ordenació territorial:** en un context metropolità, en el qual la pressió urbanitzadora, la implantació d'usos periurbans i l'ús públic són molt intensos, la defensa, la recuperació i la millora del sòl agrari ha de ser una política activa. Igualment, la producció d'aliments requereix una determinada infraestructura, que s'ha de garantir.
- **Aspectes culturals i patrimonials:** la gastronomia, el paisatge, les pràctiques festives i l'esbarjo estan estretament lligats al sistema alimentari, i aporten valor patrimonial i cultural.

En aquesta nova etapa els sistemes alimentaris presenten reptes importants relacionats, per exemple, amb la garantia dels canals d'aprovisionament, la degradació dels sòls fèrtils i les terres conreables i la disponibilitat d'aigua, la concentració de la població mundial en entorns urbans i de les mateixes cadenes de valor agroalimentàries, entre d'altres. Des d'aquesta perspectiva, és

indispensable que les ciutats adoptin polítiques actives per incidir en el seu sistema alimentari per avançar cap a sistemes alimentaris més sostenibles, resilents i justos, que garanteixin una alimentació saludable a tothom i que alhora siguin sostenibles mediambientalment.

Les ciutats tenen un paper clau en la transformació dels sistemes alimentaris. Com a principals centres de consum i distribució d'aliments, els entorns urbans tenen la capacitat d'influir en la manera com es produeixen i es consumeixen els aliments. Les polítiques alimentàries urbanes, per tant, són eines essencials per modular els sistemes alimentaris i garantir la cohesió social, i la competitivitat econòmica i la sostenibilitat ambiental. A més, aquestes polítiques poden fomentar la producció local, els circuits curts de comercialització i el consum responsable, per crear així economies més circulars i resilents i unes relacions més equilibrades entre territoris.

L'AMB, conscient d'aquesta necessitat, ja va impulsar en el mandat anterior el Pla d'acció per a l'alimentació sostenible 2020-2023, que va representar un pas important per a la coordinació de les polítiques alimentàries a escala metropolitana. Aquest pla va ser el primer instrument de l'AMB amb un enfocament integral del sistema alimentari i va permetre coordinar de manera transversal les accions desenvolupades des dels diferents departaments. En compliment d'alguns dels compromisos del pla, l'AMB es va adherir a la Carta Alimentària de la Regió Metropolitana de Barcelona (CARM), un marc estratègic que promou un model alimentari més sostenible i just a escala regional. També va formalitzar l'adhesió al Pacte de Milà de Política Alimentària Urbana (MUFPP), un compromís internacional per a la transformació dels sistemes agroalimentaris, i va desenvolupar un seguit de projectes en el marc de la designació de Barcelona com a Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible l'any 2021. El recull d'actuacions executades en compliment del Pla d'acció per a l'alimentació sostenible 2020-2023 demostra el compromís de l'AMB amb la construcció d'un sistema alimentari més resilient i just.

En els darrers anys, s'ha produït una evolució significativa del marc normatiu i dels programes relacionats amb l'alimentació sostenible. A escala mundial, l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides ja havia refermat la rellevància de la sostenibilitat dels sistemes alimentaris per assolir els seus objectius. L'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació (FAO) també ha desenvolupat un marc per a l'agenda alimentària urbana, el qual destaca la necessitat de crear mecanismes de governança local per adaptar les polítiques alimentàries a les necessitats específiques de cada territori.

A Europa, el Pacte Verd Europeu (European Green Deal) i el seu Pla d'acció per l'economia circular consideren els aliments un flux clau, al mateix nivell que altres recursos i matèries primeres crítiques, que cal optimitzar per garantir la competitivitat de les nostres economies. La Comissió Europea també va fer pública l'Estratègia «De la granja a taula» (Farm to Fork Strategy), un pla integral que té com a finalitat aconseguir que els sistemes alimentaris siguin justos, saludables i respectuosos amb el medi ambient. Es posa així de manifest la urgència d'abordar els reptes actuals del sistema alimentari, com ara el canvi climàtic, la degradació ambiental, la pèrdua de biodiversitat, la inseguretat alimentària i els problemes de salut pública associats a l'alimentació. De fet, la pandèmia de la covid-19 encara va posar més en evidència la importància d'un sistema alimentari robust i resilient que sigui capaç de garantir l'accés a un subministrament suficient d'aliments assequibles per al conjunt de la població.

En l'àmbit estatal, el 2024 el Govern de l'Estat va aprovar el projecte de llei per evitar el malbaratament d'aliments i el gener del 2025 el Consell de Ministres va aprovar l'ENA amb la missió de construir un sistema alimentari robust, resiliència i sostenible, capaç de satisfer les necessitats presents i futures de la població per protegir i restaurar el medi ambient i fomentar la salut dels consumidors, la sostenibilitat ambiental, la prosperitat econòmica i l'equilibri territorial.

A Catalunya el Govern de la Generalitat ha aprovat aquest mes de gener l'Estratègia alimentària de Catalunya 2025-2028, que té com a missió articular un sistema alimentari integral, sostenible, innovador, competitiu, arrelat al territori, divers i que produeix aliments saludables, accessibles i de qualitat. L'estratègia esdevé així el full de ruta de la política alimentària de la Generalitat de Catalunya en els pròxims anys, de la qual també es derivarà l'aprovació de la futura Llei de l'alimentació de Catalunya, prevista per a aquest any 2025, que ha d'establir un nou marc que inclogui aspectes com la contractació pública alimentària, la incorporació de l'educació alimentària en els currículums escolars, el reforç de la sostenibilitat integral de la cadena agroalimentària i la regulació del dret a l'alimentació saludable i sostenible.

Tot aquest context fa necessari que l'AMB es doti d'aquest nou Pla d'acció per a l'alimentació sostenible per al període 2025-2027, un full de ruta que, a partir de la feina feta, doni continuïtat a l'estratègia de l'AMB per a la construcció d'un sistema alimentari metropolità més sostenible, resiliència i socialment just. Aquest pla és producte de l'Acord per al Govern de l'Àrea Metropolitana de Barcelona 2023-2027, subscrit el 25 de juliol del 2023 per les forces polítiques que integren el Govern metropolità, el qual recollia com un dels seus objectius «consolidar la política metropolitana d'alimentació saludable i sostenible amb la concertació d'actuacions des dels municipis i des de la producció i el consum». Així mateix, el Pla d'actuació metropolità 2024-2027 estableix com a objectiu «contribuir a la consolidació de les polítiques alimentàries de l'AMB com a element estratègic i transversal de la ciutat metropolitana»; més concretament, l'actuació 8.4.1 fa referència al disseny d'una estratègia alimentària vinculada a les competències d'aquesta administració.

Així, es proposa seguir treballant per consolidar la governança del sistema alimentari metropolità, garantir l'accés a una alimentació saludable, fomentar el coneixement i la formació i integrar l'alimentació en la planificació territorial i en les polítiques de desenvolupament econòmic local i comunitari. L'apartat següent analitza el grau d'execució del pla anterior i assenta les bases per a aquesta nova etapa.

2 Les polítiques alimentàries de l'AMB: principals projectes del període 2020-2024

A principis de la present dècada l'AMB va impulsar el Pla d'acció per a l'alimentació sostenible 2020-2023. Aquest pla, amb un enfocament global del sistema alimentari, va representar la primera vegada que l'AMB es dotava d'un instrument per coordinar i donar valor a les diverses accions desenvolupades per les àrees de l'AMB amb un impacte, directe o indirecte, en el sistema alimentari metropolità.

En concret, es van plantejar 32 accions, estructurades en set eixos d'actuació, de les quals el 91 % es van executar de manera satisfactòria. Tot seguit, en destaquem les fites més rellevants associades a cadascun dels eixos d'actuació.

Adhesió a la Carta Alimentària de la Regió Metropolitana de Barcelona (CARM)

La CARM, a la qual es va adherir l'AMB en la sessió del Consell Metropolità del 27 d'octubre de 2020, és fruit d'un procés d'elaboració en el qual han participat més d'un centenar d'entitats i persones, coordinat per l'associació Pla Estratègic Metropolità de Barcelona (PEMB). Proporciona un marc estratègic i d'acció per al desenvolupament de polítiques alimentàries en clau local amb la implicació dels actors de l'anomenada quintuple hèlix: les administracions públiques, l'empresa i el sector productiu, el món acadèmic i de la recerca, la ciutadania i les seves organitzacions, i els mitjans de comunicació.

L'adhesió a la CARM implica que l'AMB es compromet a facilitar la participació i la governança per crear una base social i institucional implicada, a defensar un medi agrari viu que impulsi la producció local i el seu valor social i ecològic, així com a prioritzar l'equitat social i econòmica davant la crisi climàtica.

Adhesió al Pacte de Milà de Política Alimentària Urbana

El MUFP, al qual es va adherir l'AMB mitjançant l'Acord del Consell Metropolità del 27 de juliol de 2021, és un tractat voluntari subscrit actualment per més de 300 ciutats a tot el món, que es comprometen a impulsar sistemes agroalimentaris sostenibles, inclusivament, resilents, segurs i diversificats. Els objectius que persegueixen els signants tenen a veure amb la garantia de l'accés a menjar saludable a totes les persones, la reducció del malbaratament alimentari, la preservació de la biodiversitat i la mitigació i l'adaptació als efectes de la crisi climàtica.

La ciutat de Barcelona va assumir el 2021 la Capitalitat Mundial de l'Alimentació Sostenible i en aquest marc es van desenvolupar un seguit de projectes per impulsar la política alimentària de la ciutat, entre els quals destaquen la celebració de la cimera mundial de ciutats signants del Pacte de Milà i l'aprovació de l'Estratègia d'alimentació saludable i sostenible de Barcelona 2030. L'AMB s'hi va adherir i va organitzar nombrosos esdeveniments i iniciatives d'àmbit metropolità.

Ajuts i subvencions per a projectes i iniciatives relacionats amb l'alimentació

En el període 2020-2024 s'han subvencionat, amb un total de més de 2 milions d'euros, uns 40 projectes relacionats amb l'alimentació. Aquests projectes van ser impulsats per 23

municipis metropolitans i incidien en diferents aspectes del sistema alimentari: el social (benestar social, garantia alimentària), l'econòmic (relleu generacional al sector primari, dinamització econòmica, foment del consum de productes de proximitat) i l'ambiental (recuperació de conreus agrícoles, ambientalització de la producció agrícola i la comercialització d'últim quilòmetre).

En el marc de la línia d'ajuts Acompanya, del Pla metropolità de suport a la cohesió social, l'economia de proximitat i la coproducció de serveis (ApropAMB), els projectes subvencionats estaven relacionats majoritàriament amb la dimensió social de l'alimentació, sobretot tenint en compte el context de postpandèmia. Per exemple, en municipis com Badia del Vallès o Esplugues de Llobregat es van finançar els centres de distribució municipal d'aliments. Altres municipis com Cornellà de Llobregat o el Prat de Llobregat van impulsar la creació de botigues solidàries, un servei a la ciutadania per a la distribució gratuïta d'aliments. A Santa Coloma de Gramenet es va finançar un projecte ambiciós que combinava innovació i garantia alimentària amb la moneda local digital.

Pel que fa a la línia d'ajuts específica per al foment d'activitats econòmiques vinculades a l'alimentació sostenible, els projectes i les iniciatives subvencionats per l'AMB estaven relacionats tant amb la recuperació i la millora de la producció agrària i del patrimoni associat com amb el suport i l'impuls al producte local i de proximitat. A continuació, es detallen els projectes subvencionats en les convocatòries 2022 i 2023:

Barberà del Vallès	Cuina per a col·lectivitats i taller escola de formació ocupacional
Cornellà de Llobregat	Creació d'un economat de producte agroecològic
Gavà	Gavà, ciutat d'alimentació sostenible
El Prat de Llobregat	Centre metropolità de transformació agroalimentària
Sant Boi de Llobregat	+ agricultura de proximitat, + alimentació saludable Sant Boi, producte fresc i a l'abast
Sant Climent de Llobregat	Recuperació de camps agrícoles en desús
Sant Feliu de Llobregat	Impuls a l'activació de Can Ferriol, finca agroecològica referent del municipi
Sant Vicenç dels Horts	Accions per al foment del producte local
Tiana	Tast Tiana, mostra gastronòmica i del vi
Torrelles de Llobregat	Proposta d'optimització de rendiment energètic amb la instal·lació de plaques solars fotovoltaïques en terrenys agrícoles de titularitat de la Comunitat de Regants del Pou de la Vorada
Viladecans	Darrera milla Viladecans km 0 AgroDeltaLab

Així mateix, en el marc del Pla metropolità de suport a les polítiques socials municipals 2020-2023 de l'AMB, la línia sobre garantia alimentària es va orientar a donar suport econòmic i tècnic a projectes per incorporar programaris específics per a la gestió de serveis de garantia

alimentària. Concretament, es van atorgar subvencions a tres municipis (Cervelló, Esplugues de Llobregat i Badalona) relacionades amb la implementació del programari eQuàliment per a la distribució d'aliments solidaris. La línia sobre projectes singulars del Programa metropolità de dinamització del mercat de treball també va subvencionar nombrosos projectes, entre els quals destaca «Relleu agrari» al municipi de Gavà, centrat en la dinamització del mercat de treball del sector primari.

Finalment, l'AMB ha atorgat subvencions a projectes relacionats amb l'alimentació sostenible en el marc de diverses convocatòries de subvencions per seleccionar iniciatives innovadores d'emprenedoria social o tecnològica, amb l'objectiu de donar suport al desenvolupament d'iniciatives i reptes d'innovació adreçats a la nova emprenedoria i a empreses ja consolidades que desenvolupin projectes i activitats d'innovació tecnològica amb retorn social. De la cinquantena de projectes subvencionats, n'hi ha alguns de relacionats amb l'economia circular i la reducció dels residus alimentaris: Pots, Go Zero Waste, Paka i Naturpod.

Premis a la innovació empresarial metropolitana

En els darrers anys, l'AMB ha impulsat diverses convocatòries dels Premis a la innovació empresarial metropolitana, que s'adrecen a empreses de nova creació amb projectes innovadors en quatre categories: dona, indústria 4.0, sostenibilitat i descarbonització, i comerç i turisme. Els projectes premiats relacionats amb el sistema alimentari són: Groots (agricultura en sistemes verticals hidropònics), Re-pot Market (supermercat en línia amb envasos retornables), Color Sensing (envasos intel·ligents: etiqueta que indica la frescor dels aliments a través dels sensors de color, cosa que ajuda a minimitzar el malbaratament alimentari).

Contracte agrari de Collserola

Amb la voluntat de promoure la producció agrària, l'AMB va col·laborar entre el 2020 i el 2021 en l'elaboració dels estudis previs i en la definició de les bases per a la formalització d'un contracte agrari de Collserola. Es van elaborar els estudis jurídics necessaris perquè el Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola impulsés aquest contracte mitjançant el qual els agricultors que treballen dins l'àmbit del parc rebin una compensació econòmica pels serveis ambientals que presten a través de la seva activitat (desbrossament del bosc i manteniment de franges de protecció, prevenció d'incendis, recuperació de terres i murs de pedra seca, entre d'altres). En concret, ja se n'han desenvolupat tres edicions, amb una dotació econòmica que s'ha incrementat progressivament i amb recursos propis del Consorci: el 2022 61 milions d'euros, el 2023 75 milions d'euros i el 2024 90 milions d'euros.

Participació en projectes europeus

Diversos departaments de l'AMB han participat activament en projectes de recerca amb finançament de la Comissió Europea relacionats amb solucions innovadores i sostenibles que tenen incidència directa o indirecta en el sistema alimentari. Destaquen els següents, que han finalitzat en els darrers anys:

SESAME
Soutenir l'Entrepreneuriat et les Savoir-faire en Agriculture Métropolitaine

Erasmus+ (2019-2021)

L'objectiu del projecte va ser la promoció de projectes d'agricultura en espais urbans i periurbans mitjançant la formació de responsables tècnics i polítics de les administracions locals, i a través del desenvolupament d'eines digitals específiques.

Formació en agricultura urbana i periurbana dissenyada en el projecte SESAME: agenciaeconomica.amb.cat/economies-locales-emergents/sesame.

Pressupost total: 236.215,00 €

WaysTUP!
Value chains for disruptive transformation of urban biowaste into biobased products in the city context

Horitzó 2020 (2020-2023)

waystup.eu

El projecte va impulsar l'establiment de noves cadenes de valor per als residus orgànics municipals que permeten la producció de bioproductes d'alt valor afegit. Aquests es van sotmetre a prova en set plantes pilot construïdes en diferents ciutats europees. Cadascuna tracta un conjunt de bioresidus: restes d'aliments, olis de cuina, fracció orgànica de residus municipals (FORM), llots de depuradora i fibra cel·lulòsica de corrents de rebuig. Alguns dels productes que es volien obtenir són: bioplàstics, biosolvents, biocarbó, oli de cafè, aromatitzants i polifenols. L'objectiu final era reduir el rebuig produït a les instal·lacions de tractament mecanobiològic (ecoparcs) de l'AMB per contribuir així a l'economia circular del territori metropolità.

Pressupost total: 11.952.090,00 €

Life Infusion
Intensive treatment of waste effluents and conversion into useful sustainable outputs: biogas, nutrients and water

Life (2020-2024)

lifeinfusion.eu

El projecte va impulsar un tractament innovador dels llixiviats de dipòsits controlats i del digestat líquid de la fracció orgànica municipal, basat en la recuperació de recursos per a l'obtenció de biogàs, nutrients i aigua regenerada. La solució plantejada es va provar en una planta pilot situada a l'Ecoparc 2 de Montcada i Reixac i durant el 2025 es provarà al dipòsit controlat de COGERSA a Gijón (Astúries). L'objectiu del projecte és generar coneixement per convertir les instal·lacions de tractament existents en plantes de recuperació i producció de recursos.

Pressupost total: 3.119.601,00 €

Biocircularcities

Horitzó 2020 (2021-2024)

biocircularcities.eu

El projecte tenia com a missió el desenvolupament d'un marc regulador i de fulls de ruta innovadors alineats amb els principis de la bioeconomia circular, centrats en els residus de base biològica i basats en la cocreació de coneixement mitjançant processos participatius amb múltiples actors. Es van impulsar tres projectes pilot urbans en diferents contextos: la ciutat de Barcelona, Nàpols (Itàlia) i Pazardzhik (Bulgària).

Pressupost total: 999.893,75 €

MAGO	Horitzó 2020 (2021-2024)
	mago-prima.eu

El projecte tenia com a objectiu impulsar solucions de gestió de l'aigua en l'àmbit mediterrani per a una agricultura sostenible i crear una plataforma col·laborativa. En el marc del projecte es van desenvolupar eines i estratègies per a la millora de la governança dels territoris en termes de gestió de l'aigua. Una de les accions més destacades en l'àmbit metropolità va ser l'increment de la reutilització de l'aigua residual per a usos agrícoles a la zona de Gavà-Viladecans. També es va promoure la creació d'una nova comunitat d'usuaris de l'aigua regenerada de la zona.

Pressupost total: 2.671.000,00 €

Hallo	EIT Urban Mobility (2021-2022)
	eiturbanmobility.eu/projects/hubs-for-last-mile-delivery-solutions/

El projecte va impulsar la creació de centres de consolidació i distribució urbanes compartits (UCDC) a través de l'execució de diverses proves pilot implementades a les zones de baixes emissions (ZBE) del territori metropolità, així com de quatre accions complementàries a la ciutat d'Estocolm. El projecte va documentar tot el procés per facilitar que es pugui reproduir en el futur a altres ciutats i proporcionar una guia de treball detallada per a la ubicació dels *hubs* logístics que té en compte els reptes d'implementació i el model de negoci.

Pressupost total: 676.457,74 €

Suport econòmic i tècnic a iniciatives com Terra Pagesa

La iniciativa del Centre d'Intercanvi d'Aliments de Proximitat (CIAP), amb nom comercial Terra Pagesa, és un projecte d'Unió de Pagesos que té el suport de diverses administracions, entre les quals l'AMB, per facilitar l'arribada d'aliments de proximitat i ecològics al territori metropolità mitjançant un centre logístic ubicat al Biomarket de Mercabarna.

L'objectiu de Terra Pagesa és escurçar la cadena de distribució agroalimentària i facilitar la distribució de productes de proximitat entre el petit comerç i els mercats del territori, tot garantint un retorn adequat per als pagesos i les pageses. L'AMB va donar suport econòmic per posar-lo en marxa i participa en les reunions de seguiment del projecte.

Suport a projectes de ciclogística municipal

Entre el 2020 i el 2023 l'AMB va desplegar una línia de suport als ajuntaments metropolitans per promoure projectes de ciclogística municipal. Es tracta de projectes molt relacionats amb la descarbonització de la distribució d'últim quilòmetre i en la promoció dels circuits curts de comercialització agroalimentària. Aquest suport es va materialitzar en l'aprovació, el 28 de maig de 2020, de les bases reguladores per a la concessió de subvencions als ajuntaments per a l'impuls de la ciclogística d'últim quilòmetre.

En total, es van subvencionar sis projectes dels municipis següents: Esplugues de Llobregat, Cerdanyola del Vallès, Cornellà de Llobregat, Sant Cugat del Vallès, Sant Joan Despí i Santa Coloma de Gramenet.

Exposició «Per una alimentació sostenible: Actuem!»

L'AMB va impulsar l'exposició itinerant «Per una alimentació sostenible: Actuem!», en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona, dedicada a la difusió dels grans reptes als quals s'enfronta el sistema alimentari en l'àmbit de l'àrea metropolitana, parant especial atenció a l'objectiu d'aconseguir una alimentació més sostenible, justa i saludable.

L'exposició, allotjada en dos contenidors marítics reciclats, es va instal·lar a diversos municipis metropolitans com ara Badalona, Barcelona, Gavà, l'Hospitalet de Llobregat, Sant Boi de Llobregat i Santa Coloma de Gramenet. Els continguts expositius anaven acompanyats d'un ampli programa educatiu, gestionat per Fundesplai, amb un seguit d'activitats adreçades a escolars i públic general orientades a la sensibilització sobre els reptes del sistema alimentari.

Exposició «Menja, actua, impacta»

L'any 2021 es va inaugurar aquesta exposició a la seu de Fundesplai - Fundació Catalana de l'Esplai, al Prat de Llobregat, la qual tenia com a objectiu sensibilitzar sobre com ens alimentem i els reptes dels sistemes alimentaris. La mostra, que en quatre anys ha rebut un total de 60.000 visites, va ser comissionada per Fundesplai i va tenir el suport econòmic de l'AMB i d'altres administracions.

A través del conveni de col·laboració entre l'AMB i la Fundesplai, gairebé 200 centres educatius i entitats metropolitanes han pogut visitar l'exposició durant els anys 2022 i 2023 de manera gratuïta. Durant el 2024, gràcies a una ampliació de la subvenció, es va crear un recurs educatiu en format digital que dona continuïtat als continguts de l'exposició i ajuda a prendre consciència de l'impacte dels nostres hàbits alimentaris per arribar al màxim nombre de persones possible (escoles, instituts, entitats i empreses).

Participació en el Gastronomic Forum Barcelona i la mostra Biocultura

L'AMB també va impulsar la participació en diferents fires i mostres amb l'objectiu de promocionar la petita empresa agroalimentària del territori, sensibilitzar la ciutadania sobre la interrelació entre el sistema alimentari i els entorns urbans i promocionar les polítiques alimentàries i l'alimentació sostenible. En aquest sentit, l'AMB va participar amb un estand al Gastronomic Forum Barcelona del 2021, el 2022 i el 2023 i a la mostra Biocultura del 2022.

3 Objectius i estructura

El present Pla d'acció per a l'alimentació sostenible (PAAS) 2025-2027 recull les principals actuacions amb impacte en el sistema alimentari metropolità projectades per l'AMB. Aquest document no pretén ser un inventari exhaustiu de totes les iniciatives en curs, sinó una eina de planificació que permeti identificar, coordinar i reforçar aquelles accions estratègiques amb una incidència clara en el sistema alimentari metropolità.

El Pla dona continuïtat a projectes ja iniciats en el període anterior i incorpora noves línies d'actuació i projectes per afrontar els reptes emergents. La seva implementació es concep com un procés dinàmic i obert a la incorporació de noves iniciatives i oportunitats que puguin sorgir durant el període de vigència.

L'horitzó temporal del Pla s'estén des del primer semestre del 2025 fins al segon semestre del 2029, si bé el primer semestre del 2025 es dedica principalment a elaborar-lo i a establir el marc de governança que n'ha de garantir l'execució i el seguiment.

Aquest pla ha estat impulsat per l'Àrea de Cicle de l'Aigua i Anàlisi de Polítiques Metropolitanares de l'AMB i ha comptat amb la participació del conjunt d'àrees i departaments de l'AMB en la mesura que tots impulsen programes, projectes i serveis que incideixen, de manera directa o indirecta, en el sistema alimentari metropolità.

El Pla es concep com una eina operativa per avançar cap a un sistema alimentari metropolità que sigui resilient davant les crisis, sostenible ambientalment, socialment just i accessible per a tota la població, i que promogui la proximitat i la sobirania alimentària. I per contribuir a assolir-ho, l'AMB impulsa aquest pla amb la voluntat d'esdevenir un referent de les polítiques alimentàries metropolitanas i per enfortir la governança i la coordinació entre els diferents actors del sistema alimentari.

Aquesta visió i aquesta missió es concreten en els objectius següents:

- 1. Consolidar la governança transversal i multinivell de les polítiques públiques alimentàries.** Aquest objectiu busca consolidar un sistema de governança del sistema alimentari metropolità que permeti la coordinació transversal entre els diferents departaments de l'AMB, els municipis i altres actors rellevants. Aquest objectiu ha d'implicar impulsar espais de participació i participar en aquells espais on es dirimeixin polítiques alimentàries que impactin en el territori metropolità, així com coordinar les polítiques alimentàries de l'AMB amb els objectius acordats.
- 2. Promoure el coneixement, la sensibilització i la formació sobre una alimentació sostenible.** Aquest objectiu busca generar coneixement i eines per a l'impuls de les polítiques alimentàries. Per assolir-lo, es proposa crear un observatori del sistema alimentari metropolità, inventariar i difondre estudis i recerques i desenvolupar recursos i bones pràctiques entre els agents que incideixen en el sistema alimentari metropolità i accions formatives per a la ciutadania.

3. Integrar l'alimentació sostenible en la planificació territorial i urbana. Aquest objectiu pretén que l'alimentació sostenible sigui un element clau en la planificació del territori i les ciutats. Això ha d'implicar la preservació i la recuperació de l'espai agrari metropolità, la integració dels sistemes alimentaris en els plans urbanístics, la millora i l'optimització de les infraestructures relacionades amb l'aigua i els residus, i la promoció d'espais verds i de la biodiversitat. De la mateixa manera, cal prestar una atenció especial a la mobilitat sostenible i a la creació d'entorns alimentaris saludables.

4. Garantir l'accés a una alimentació saludable i equitativa a tota la ciutadania. Aquest objectiu se centra a assegurar que tota la població, especialment els grups més vulnerables, tingui accés, amb preus justos i assumibles, a aliments frescos, nutritius i adequats culturalment. Per aconseguir-lo, cal abordar les desigualtats en l'accés als aliments, promoure dietes saludables i impulsar eines com la compra pública responsable, entre d'altres.

5. Promoure les activitats que reforcen la resiliència i la sostenibilitat del sistema alimentari. Aquest objectiu busca fomentar la producció, la distribució i el consum d'aliments de proximitat i de temporada. Això inclou el suport a l'agricultura urbana i periurbana, l'impuls a cadenes de subministrament curtes, la creació de *hubs* alimentaris i la distribució sostenible de mercaderies. També implica reduir el malbaratament alimentari i implementar pràctiques d'economia circular i la gestió sostenible de recursos.

L'estructura del Pla tradueix aquests objectius en **5 eixos estratègics** i **28 línies d'actuació** que reflecteixen la diversitat i la transversalitat de les polítiques alimentàries en l'àmbit metropolità.

Eix 1	Consolidar la governança transversal i multinivell de les polítiques alimentàries metropolitanes
Eix 2	Promoure el coneixement, la sensibilització i la formació sobre alimentació sostenible
Eix 3	Integrar l'alimentació sostenible en la planificació territorial i urbana
Eix 4	Garantir l'accés a una alimentació saludable i equitativa per a tota la ciutadania
Eix 5	Promoure les activitats que reforcen la resiliència i la sostenibilitat del sistema alimentari

L'execució del Pla s'ha de vehicular a través d'un model de governança transversal que garanteixi la coordinació entre les diferents àrees de l'AMB i la col·laboració amb els ajuntaments metropolitans i altres actors estratègics. Els mecanismes de seguiment es defineixen a la línia d'actuació 1.1, en la qual es detalla la metodologia per avaluar-ne l'impacte i assegurar-ne l'adequació als objectius establerts.

Els recursos per al desenvolupament de les accions previstes provenen de diverses fonts:

- Recursos ordinaris de les àrees i els departaments de l'AMB.
- Finançament específic per a projectes estratègics.
- Col·laboracions amb altres administracions i entitats públiques i privades.

Tot seguit es detallen els eixos, les línies d'actuació i les accions que componen el Pla.

4 Eixos, línies d'actuació i accions

Eix 1. Consolidar la governança transversal i multinivell de les polítiques alimentàries metropolitanes

1.1. Elaborar el nou Pla d'acció per a l'alimentació sostenible 2025-2027 i redefinir l'equip de treball transversal encarregat d'executar-lo i fer-ne el seguiment

L'elaboració del Pla ha estat impulsada en un primer moment, complint amb els objectius del Pla d'actuació metropolitana 2024-2027, per la Direcció de Serveis d'Anàlisi de Polítiques Metropolitanas adscrita a l'Àrea de Cicle de l'Aigua i Anàlisi de Polítiques Metropolitanas (ACAAPM) de l'AMB, amb la col·laboració i el suport de les diverses àrees de l'AMB que tenen impacte de manera directa o indirecta en el sistema alimentari metropolitana.

Per dur-ne a terme l'execució i fer-ne el seguiment, s'ha de crear una comissió tècnica de seguiment, que ha de tenir com a principals funcions les següents:

- a) Impulsar el Pla i vetllar per la seva execució elaborant informes de seguiment amb una periodicitat orientativa anual i un informe final respecte a l'execució global del Pla.
- b) Elevar les propostes i els suggeriments que calguin a les direccions d'àrea i desenvolupar les directrius i les consideracions que facin les direccions.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
1.1.1	Elaborar el Pla d'acció per a l'alimentació sostenible 2025-2027 i informar-ne el Consell Metropolità	ACAAPM	1r semestre 2025
1.1.2	Crear i coordinar una comissió tècnica de seguiment	ACAAPM	Continu
1.1.3	Elaborar l'informe de seguiment	ACAAPM	Anual
1.1.4	Elaborar l'informe final	ACAAPM	2n semestre 2027

1.2. Seguir els compromisos relacionats amb la Carta Alimentària de la Regió Metropolitana de Barcelona (CARM) i contribuir a impulsar-la

La CARM és un instrument de coordinació estratègica per al desenvolupament de polítiques alimentàries en clau local i metropolitana. També vol ser palanca perquè s'impulsin projectes i iniciatives que afavoreixin el canvi de model alimentari i coordinar els que ja existeixen.

L'AMB, tal com s'ha comentat anteriorment, s'hi va adherir formalment en la sessió del Consell Metropolità del 27 d'octubre de 2020.

Val a dir que, en el marc de la col·laboració existent entre l'AMB i el PEMB, es fa un seguiment de les adhesions dels municipis metropolitans a la CARM, així com de les diverses accions de promoció i acompanyament que duu a terme el PEMB.

Cal destacar també l'estratègia Barcelona Demà. Compromís Metropolità 2030 per a la Barcelona metropolitana del futur, aprovada el mes de desembre del 2023. Si bé va més enllà del territori i els àmbits de competència de l'AMB, es considera rellevant i necessari tenir en compte l'encaix i les sinergies que poden establir les accions que tenen impacte en el sistema alimentari metropolità de l'AMB amb els objectius del Compromís Metropolità 2030 i amb altres actors de la regió metropolitana, considerant la interdependència dels territoris de l'àrea metropolitana i la regió metropolitana de Barcelona i el pes del primer sobre el conjunt del segon. Inclou la definició de reptes i el desenvolupament d'una missió relacionada amb el sistema alimentari. En concret, la missió pretén garantir l'accés a una alimentació més saludable i sostenible a tothom i a tot arreu, i el compromís per al 2030 és que «la dieta de la població de la regió metropolitana de Barcelona s'ha de basar en un 60 % en aliments de proximitat».

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
1.2.1	Participar en el grup de treball	ACAAPM AACAEEM	Continu

1.3. Participar en la governança del Pacte de Milà i contribuir a la participació dels municipis metropolitans

Aquesta línia d'actuació implica que l'AMB participi activament en la governança del Pacte de Milà (MUFPP - Milan Urban Food Policy Pact), en faci el seguiment i garanteixi el compliment dels compromisos de l'adhesió al pacte. L'AMB assumeix també el paper de centralitzar i dinamitzar la interlocució i la participació en el Pacte de Milà dels 35 municipis que la integren (excloent-ne el municipi de Barcelona).

Amb motiu del desè aniversari del MUFPP, Milà acollirà el proper Fòrum Global del Pacte de Milà l'octubre del 2025, en el marc del Dia Mundial de l'Alimentació. Aquest esdeveniment serà una oportunitat per revisar els assoliments conjunts, intercanviar coneixements i pràctiques, i guiar els esforços futurs cap a sistemes alimentaris urbans més sostenibles, inclusivament i resilents. També es preveuen reconèixer aquelles pràctiques de polítiques alimentàries més innovadores a través dels Premis del Pacte de Milà.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
1.3.1	Participar en les reunions organitzades pel MUFPP	ACAAPM	Continu
1.3.2	Divulgar jornades i estudis d'interès	ACAAPM	Continu
1.3.3	Impulsar la interlocució entre el MUFPP i els municipis metropolitans	ACAAPM	Continu

1.4. Mantenir vincles i col·laborar amb les diverses administracions públiques que impulsen i lideren polítiques alimentàries i incidir-hi

Aquesta línia d'actuació té com a objectiu garantir una col·laboració estreta i contínua amb les administracions públiques que dissenyen i implementen polítiques alimentàries que afecten el sistema alimentari metropolità per tal d'enfortir la governança del sistema alimentari metropolità i garantir que les polítiques desenvolupades tinguin un impacte positiu en la sostenibilitat ambiental, social i econòmica del territori. Això implica el següent:

- Participar activament en espais de coordinació interinstitucional per impulsar polítiques alimentàries sostenibles.
- Col·laborar amb administracions locals, regionals, estatals i internacionals per compartir coneixements, bones pràctiques i estratègies en matèria d'alimentació sostenible.
- Incidir políticament i tècnica en la promoció de normatives i programes que afavoreixin un model alimentari més just, saludable i sostenible.
- Promoure la participació dels municipis metropolitans i la resta d'agents (altres administracions locals, l'acadèmia, en PEMB) en la definició i l'impuls de polítiques alimentàries de l'AMB.
- Donar suport a iniciatives públiques com ara estratègies d'alimentació sostenible, transicions agroecològiques, la reducció del malbaratament alimentari i la promoció de circuits curts de comercialització, i alinear-s'hi.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
1.4.1	Participar en espais de coordinació i debat	ACAAPM	Continu
1.4.2	Divulgar jornades, estudis, normatives i convocatòries d'ajuts relacionats amb el sistema alimentari	ACAAPM	Continu
1.4.3	Garantir la interlocució amb els municipis metropolitans sobre l'actualitat de les polítiques alimentàries metropolitanes	ACAAPM	Continu

1.5. Fer el seguiment de les subvencions i els ajuts concedits per l'AMB als municipis i les entitats per desenvolupar polítiques i activitats relacionades amb el sistema alimentari

L'AMB, i més concretament l'Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic, ha atorgat en els darrers cinc anys subvencions i ajuts a municipis metropolitans per a la realització d'uns 40 projectes i activitats relacionats amb l'alimentació, tant des del vessant social (benestar social, garantia alimentària, relleu generacional del sector primari), com de l'econòmic (dimització econòmica, foment del consum de productes locals) i l'ambiental (recuperació de conreus agrícoles, ambientalització d'últim quilòmetre).

En el present mandat, el Pla metropolità de suport a les polítiques socials municipals 2024-2027 de l'AMB, aprovat el setembre del 2024 i dotat amb 30 milions d'euros, s'articula en tres programes amb diversos àmbits d'actuació. Actualment, les subvencions als projectes per al 2024 ja han estat atorgades i la convocatòria per als projectes 2025 està oberta (vegeu l'apartat 5.1 per a més detalls).

Per a més informació sobre aquests plans, l'apartat específic del web de l'AMB posa a disposició informació sobre l'estructura, les condicions, el tràmit i l'estat de les convocatòries per participar-hi. <https://www.amb.cat/ca/web/desenvolupament-socioeconomic/plans-i-programes>.

Adicionalment, es poden consultar fitxes de diverses experiències subvencionades, on es fa una descripció del projecte, així com una valoració del seu impacte i dels aprenentatges de cara a iniciatives similars. A continuació, s'enumeren les experiències relacionades amb el sistema alimentari:

Badalona	Millora de la gestió de la distribució d'aliments
Cerdanyola del Vallès	Estudi i projecte de ciclologística per al servei a domicili de Cerdanyola
Prat de Llobregat, el	La Botiga, servei de distribució gratuïta d'aliments
Sant Andreu de la Barca	Campanya Targeta Moneder
Sant Boi de Llobregat	Cooperativa Agrària Santboiana i alimentació local sostenible i saludable

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
1.5.1	Fer el seguiment i avaluar possibles dificultats i millores dels projectes subvencionats per l'AMB relacionats amb l'alimentació en el marc de la Taula Social Metropolitana	ADSE	Anual
1.5.2	Fer difusió dels projectes ja subvencionats i dels aprenentatges al web de l'AMB o a través d'altres canals de comunicació	ADSE	Continu

1.6. Impulsar la participació en projectes europeus i xarxes de ciutats en actuacions relatives a les polítiques alimentàries

L'AMB rep finançament de la Unió Europea per portar a terme diversos projectes. D'exemples de projectes relacionats amb el sistema alimentari en què l'AMB participa en trobem tant a l'apartat 2 d'aquest document (finalitzats recentment) com a les línies d'actuació 1.7 (projecte FoodCLIC) i 2.3 (projectes relacionats amb solucions innovadores i sostenibles).

L'AMB també participa en xarxes internacionals de ciutats. Destaquen la xarxa MedCities, la qual promou l'elaboració d'estratègies de desenvolupament urbà i la implementació de projectes i advoca per reforçar el paper de les autoritats locals a la regió mediterrània; Metropolis, que té com a missió afavorir la cooperació internacional i els intercanvis entre els governs locals i metropolitans de les grans ciutats; la xarxa mundial Ciutats i Governos Locals Units (CGLU); European Metropolitan Authorities, espai de trobada entre autoritats metropolitanes europees impulsat per l'AMB des del 2015, amb la voluntat de compartir experiències, impulsar projectes conjunts i posicionar-se i defensar els seus interessos davant la Unió Europea i els estats, i ACR+, la xarxa internacional de ciutats i regions que comparteixen l'objectiu de promoure el consum responsable i intel·ligent de recursos i la gestió sostenible de residus urbans a través de la prevenció en origen, la reutilització i el reciclatge.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
1.6.1	Explorar oportunitats de participació en nous projectes i xarxes de ciutats	AIMD	Continu
1.6.2	Comunicar els principals avenços i esdeveniments dels projectes en marxa	AIMD	Quadrimestral

1.7. Desenvolupar i executar el projecte FoodCLIC

L'Àrea d'Acció Climàtica i Agenda Estratègica Metropolitana (inicialment l'Àrea de Planificació Estratègica), en col·laboració amb el Living Lab de Salut d'IrsiCaixa, treballa des del 2022 en el projecte europeu FoodCLIC per fer recerca sobre la millora de la governança de l'àmbit alimentari i implementar diversos projectes pilot. En el projecte FoodCLIC hi participen, entre altres, les àrees metropolitanes d'Amsterdam, Lisboa, Berlín, Budapest, Århus, Brasov i Lucca.

FoodCLIC

Projecte	FoodCLIC. Integrated urban food policies developing sustainability co-benefits, spatial linkages, social inclusion and sectoral connections to transform food systems in city-regions
Programa	Horitzó Europa
Temporalitat	Setembre del 2022 - febrer del 2027
Finançament	11.997.351,00 € (AMB: 739.125,00 €, finançats al 100%)
Web	foodclic.eu
Objectiu	Millorar l'accés a una alimentació saludable i accessible a tothom, transformant els entorns alimentaris urbans amb la concertació de xarxes d'actors multisectorials i incidint en les polítiques alimentàries locals.
Resum	<p>Projecte de recerca-acció que parteix de la premissa que les accions polítiques sistèmiques i integrades, participades per les xarxes d'actors que intervenen en el sector alimentari territorial, tenen una millor viabilitat i efectivitat a l'hora de generar impactes durables i transformadors.</p> <p>Per verificar aquesta hipòtesi, FoodCLIC planteja la implementació de diferents intervencions al llarg de dos anys en barris metropolitanos de vuit regions europees, definides a partir de processos de mapatge i diagnòstic i de codissey comunitaris. El desenvolupament de les actuacions i els seus impactes són objecte d'un procés de seguiment i avaluació tant des del moment inicial com en el decurs de la seva realització i un cop hagi finalitzat la implicació de FoodCLIC en aquestes actuacions.</p> <p>Es vol generar coneixements i comprensió de les barreres i els elements facilitadors de l'eficàcia de les polítiques alimentàries, que s'han de divulgar a través de diversos mitjans, a fi que puguin ser aprofitats a tots els nivells i reproduïts en altres regions. D'aquesta manera, FoodCLIC pretén contribuir a crear entorns alimentaris urbans que facin que els aliments saludables i sostenibles estiguin disponibles i siguin assequibles i atractius per a tots els ciutadans (incloent-hi els grups desfavorits i vulnerables).</p>
Paper de l'AMB	Coordinació del Living Lab de Barcelona, entès com les entitats que s'agrupen per implementar les accions de recerca en el projecte, liderant la part relacional amb les institucions i altres entitats, així com la part de coordinació de les intervencions per millorar l'accés a una alimentació saludable i sostenible a les persones que habiten els barris.

En el marc del projecte, les tasques desenvolupades al llarg del període 2022-2024 en l'àmbit metropolità de Barcelona per l'equip de l'AMB, en col·laboració amb IrsiCaixa, es poden resumir en l'elaboració d'un mapatge a escala metropolitana i d'un mapatge o diagnosi a escala de barri (el Fondo de Santa Coloma de Gramenet i Sant Cosme del Prat de Llobregat), l'establiment d'un consens de necessitats i voluntats de millora en tots dos barris i a escala metropolitana (procés participatiu), i diverses accions de comunicació (narrativa del procés, vídeo i mapa de *visual thinking* dels resultats obtinguts en tots dos barris i publicació de continguts al web i a les xarxes socials).

Les actuacions acordades com a intervencions del projecte són:

- **Barri de Sant Cosme (el Prat de Llobregat). Coordinació i impuls de diferents actuacions, complementàries i interdependents entre si:** la cuina de barri (com a cuina comunitària), un grup de consum (en connexió amb La Botiga), un espai d'aprenentatge comunitari (tallers d'intercanvi i pràctica culinària, en connexió amb diferents entitats del barri i l'AMB), connexió amb productors locals per abastir les actuacions anteriors amb aliments de proximitat i de qualitat agroecològica, i impuls d'una comunitat agroecològica dins el barri (espai d'hort disponible a l'Institut Escola del Prat).
- **Barri del Fondo (Santa Coloma de Gramenet). Creació d'una xarxa comunitària local d'alimentació sostenible (Food Hub):** apropament del barri a la producció alimentària regenerativa i agroecològica, creació i millora de les infraestructures comunitàries relacionades amb l'alimentació (per exemple, cuines comunitàries, un restaurant solidari a preus reduïts, punts de distribució de producte local com ara els mercats municipals, cistelles tancades, grups de consum), xarxa d'aprofitament d'aliments i lluita contra el malbaratament alimentari, i activitats d'aprenentatge en comunitat.
- **Avaluar l'aplicabilitat del contracte agrari.** Es vol valorar la possibilitat de fer extensiva la figura del contracte agrari, ja funcional al Parc Natural de la Serra de Collserola, a altres parcs de l'àrea metropolitana de Barcelona.
- **Restaurant solidari al Fondo.** Es planteja com a experiment de vinculació entre un projecte socioeconòmic d'inserció en l'àmbit alimentari de restauració adreçat al públic general i les actuacions que es volen impulsar en els barris del municipi amb una proporció més gran de població en situació de vulnerabilitat.
- **Organitzar fòrums de debat.** Es preveu incidir en la promoció de polítiques alimentàries amb l'organització de dos fòrums de debat i una comunitat de pràctica amb tècnics i polítics relacionats amb polítiques alimentàries.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
1.7.1	Coordinar i impulsar diferents actuacions al barri de Sant Cosme (el Prat de Llobregat)	ACAEM	Març 2025 - juny 2026
1.7.2	Crear una xarxa comunitària local d'alimentació sostenible (Food Hub) al barri del Fondo (Santa Coloma de Gramenet)	ACAEM	Març 2025 - juny 2026
1.7.3	Avaluar l'aplicabilitat del contracte agrari	ACAEM	Març 2025 - juny 2026
1.7.4	Impulsar un restaurant solidari al Fondo	ACAEM	Març 2025 - juny 2026
1.7.5	Organitzar la jornada de tancament del projecte a càrrec de l'AMB en col·laboració amb altres socis del projecte	ACAEM	Gener 2027

Eix 2. Promoure el coneixement, la sensibilització i la formació sobre alimentació sostenible

2.1. Impulsar i posar en funcionament l'Observatori del Sistema Alimentari Metropolità de Barcelona

A partir dels treballs elaborats per l'Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic en el marc de l'anterior pla, es continuaran impulsant les tasques necessàries per al desenvolupament, la implementació i el manteniment de l'Observatori del Sistema Alimentari Metropolità de Barcelona.

L'Observatori del Sistema Alimentari Metropolità de Barcelona es planteja com un centre d'informació per a tots els agents del territori que volen impulsar accions en l'àmbit del sistema alimentari metropolità, una eina de monitoratge, anàlisi i seguiment del sistema alimentari metropolità de Barcelona.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
2.1.1	Revisar i actualitzar els indicadors proposats inicialment	ACAAPM	1r semestre 2025
2.1.2	Publicar al web de l'AMB l'Observatori del Sistema Alimentari Metropolità de Barcelona	ACAAPM	2n semestre 2025
2.1.3	Fer-ne l'actualització i el manteniment	ACAAPM	Continu

2.2. Elaborar estudis per a la caracterització de diversos aspectes del sistema alimentari metropolità

Diverses àrees de l'AMB impulsen l'elaboració d'estudis que permeten aprofundir en el coneixement i la caracterització del territori metropolità en tot allò que té a veure amb el sistema alimentari, des del sòl apte per a la producció agrícola fins als factors socioespacials que condicionen l'alimentació.

Destaquen els següents, alguns dels quals encara estan en procés de concreció:

- **Caracterització dels entorns alimentaris saludables i sostenibles en l'àmbit metropolità (2023-2025).** Un dels principals objectius d'aquesta anàlisi és detectar possibles desigualtats socioespacials en l'accés als diferents elements de l'oferta alimentària que permetin orientar les polítiques alimentàries futures. Es preveu que a principis del 2025 es presentin públicament els resultats de la recerca desenvolupada.
- **Anàlisi de la dimensió socioambiental del sistema alimentari metropolità (2024-2025).** En el marc del projecte FoodCLIC, s'ha finançat l'estudi «Anticipar-se a les crisis alimentàries: estructura de la distribució alimentària a l'Àrea Metropolitana de Barcelona i les seves potencialitats per a la millora del sistema alimentari en la seva sostenibilitat».
- **Caracterització multicriteri de l'espai agrari (2025-2027).** Recentment s'ha desenvolupat una actuació dirigida a fer el seguiment de l'estat del Parc Natural de la Serra de Collserola

amb l'aplicació de l'eina multicriteri al Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola (PEPNat). Més enllà d'aquesta actuació, i tenint en compte que un dels objectius prioritaris de l'AMB és recuperar el mosaic agroforestal, en els propers anys l'AMB impulsarà treballs per millorar l'eina multicriteri i avaluar els resultats mitjançant proves pilot.

- **Anàlisi d'aspectes rellevants per a l'ordenació i la gestió de l'espai agrari del Baix Llobregat.** L'espai agrari del delta i la part baixa del riu Llobregat serà objecte, en aquests anys, de diversos processos de planejament sectorial ambiental, agrari, urbanístic i hidrològic. Atès que uns tenen implicacions sobre els altres i els condicionen, s'haurà de fer un treball de coordinació i integració de les diverses reflexions sectorials. I, per garantir que l'ordenació i la gestió siguin les adequades, s'haurà de generar la informació necessària. En aquest sentit, l'AMB preveu impulsar els estudis i els treballs següents:
 - › **Caracterització i dimensionament de les dotacions d'edificació i instal·lació necessàries per garantir l'activitat agrària pròpia del delta del Llobregat (2025).** Determinar quines necessitats mínimes d'edificació i instal·lació requereixen els cultius principals del delta del Llobregat per ser viables és essencial per poder ajustar el planejament urbanístic i sectorial del Parc, per garantir l'activitat agrària i assegurar un model d'agricultura sostenible en aquest espai protegit.
 - › **Actuacions sobre el cicle de l'aigua d'interès prioritari per als espais agrícoles i els espais naturals del delta del Llobregat (2025).** El cicle de l'aigua (reg, drenatge, qualitat de les masses d'aigua i les zones humides) és clau per a l'agricultura i per a la biodiversitat del delta. Hi ha moltes propostes, projectes pendents i reptes que no s'han afrontat en aquest àmbit, per la qual cosa es considera necessari analitzar-los de manera conjunta i integrada.
 - › **Caracterització zonal i a escala de finca dels terrenys del Parc Agrari del Baix Llobregat (enfortiment del sistema d'informació geogràfica del Consorci) (2025).** Davant del planejament ambiental, agrari, urbanístic i de gestió previst a curt termini en aquest espai protegit, és important disposar d'informació actualitzada sobre la realitat i la potencialitat de les finques que el componen.

- **Anàlisi i propostes de renaturalització i restauració d'espais degradats.** Els espais oberts metropolitans, entre els quals els espais agraris, han patit l'afectació d'usos periurbans, impropis de la seva naturalesa, i d'un procés d'artificialització que els han degradat en major o menor mesura. La pràctica agrícola en si, en molts casos, ha comportat una pèrdua de matèria orgànica al sòl o la disminució dels pol·linitzadors que necessita. En l'actualitat no n'hi ha prou de preservar-los de nous impactes, sinó que cal restaurar-los. La legislació europea ens empeny en aquesta direcció. Per tot això, l'AMB impulsa els estudis següents:
 - › **Exploració del potencial de restauració d'espais degradats vinculada a l'avaluació d'impacte ambiental (2024-2025).** Aquest treball explora com s'hauria de desplegar en l'àmbit metropolità la nova legislació europea de restauració de la natura.

- > **Caracterització del grau d'artificialització i degradació dels espais oberts metropolitans (2025).** El treball que es proposa pot ajudar l'AMB a definir estratègies, directrius i prioritats d'actuació en els diversos instruments que està elaborant o que pot elaborar, com ara el Pla director urbanístic metropolità o l'Estratègia metropolitana d'infraestructura verda, entre d'altres.
 - > **Elaboració dels treballs de base per a una estratègia metropolitana d'infraestructura verda (2025-2026).** Aquesta estratègia ha de definir les prioritats metropolitanes de preservació i restauració dels espais oberts, la seva funcionalitat en el proveïment de serveis ecosistèmics i la seva connectivitat ecològica.
 - > **Catàleg de bones pràctiques de gestió i restauració de l'espai agrícola (2026 o 2027).** Anàlisi crítica i difusió d'iniciatives, proves pilot i recerca feta que han de permetre restaurar la fertilitat i la biodiversitat dels ecosistemes agraris.
- **Nous instruments per a la protecció i la gestió dels espais oberts.** La preservació i la gestió dels espais oberts, entre els quals l'agrari, requereix una posada al dia dels instruments organitzatius i econòmics amb els quals treballa l'AMB. La dimensió econòmica de la protecció dels espais oberts, el que aporta la seva conservació, no és prou coneguda i no se sol tenir en compte en la presa de decisions.
- > Anàlisi dels instruments financers, jurídics i de governança per a la restauració i la gestió dels espais protegits (2025).
 - > Metodologia de valoració econòmica i social dels serveis ecosistèmics (2025).

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
2.2.1	Caracteritzar els entorns alimentaris saludables i sostenibles en l'àmbit metropolità	AACAEM	1r semestre 2025
2.2.2	Analitzar la dimensió socioambiental del sistema alimentari metropolità	AACAEM	1r semestre 2025
2.2.3	Caracteritzar l'espai agrari amb l'eina multicriteri	IV	2025-2027
2.2.4	Analitzar aspectes rellevants per a l'ordenació i la gestió de l'espai agrari del Baix Llobregat	APUEN	2025
2.2.5	Analitzar i elaborar propostes de renaturalització i restauració d'espais degradats	APUEN IV	2025-2027
2.2.6	Analitzar nous instruments per a la protecció i la gestió dels espais oberts	APUEN	2025

2.3. Garantir l'impuls i la divulgació d'experiències innovadores en el sistema alimentari metropolità associades a projectes europeus o altres iniciatives

Diverses àrees de l'AMB potencien la participació en projectes de recerca, sovint amb finançament de la Unió Europea, relacionats amb solucions que tenen incidència directa o indirecta en el sistema alimentari, així com en la prestació de serveis ecosistèmics que depenen de l'activitat agrària.

Els principals temes se centren en:

Noves vies de recuperació de residus municipals

El principal objectiu és trobar solucions innovadores que permetin promoure l'economia circular i contribuir a la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle al territori metropolità. A continuació, es detalla un exemple de projecte vigent relacionat directament amb la fracció orgànica dels residus:

TOP SEC	Programa Iniciativa Urbana Europea (EUI) - fons FEDER (2024-2028)
	urban-initiative.eu/ia-cities/barcelona/home

Aquest projecte d'innovació vol donar resposta als desafiaments urbans relacionats amb el canvi climàtic i la generació de residus per mitjà de la instal·lació de cobertes verdes autosostenibles que no requereixen reg. A més, es pretén investigar tècniques per retenir aigua, triar plantes adequades i utilitzar un substrat innovador fet amb un material anomenat *biocarbó*, un carbó vegetal elaborat a partir dels residus orgànics locals; per tant, impulsant l'economia circular.

L'AMB començarà a implementar aquestes cobertes verdes en quatre tipus d'edificis diferents: el CEIP Alexandre Galí, de Cornellà de Llobregat; les oficines de Barcelona Regional, a la Zona Franca de Barcelona; una promoció d'habitatge públic de l'IMPSOL, i l'Ecoparc 3, de Sant Adrià de Besòs. Una part important del projecte són la participació ciutadana i la divulgació per donar a conèixer aquest tipus de cobertes a tècnics, usuaris dels edificis i ciutadania. Aquesta tasca pedagògica es farà a través de tallers i visites guiades a les cobertes.

Pressupost total: 4.600.000,00 €

Solucions innovadores en el cicle integral de l'aigua

L'objectiu és desenvolupar i validar solucions innovadores en la gestió sostenible de l'aigua; en concret, destaca el projecte relacionat amb l'ús agrícola de l'aigua:

i-ReWater	Interreg Sudoe 2021-2027 - fons FEDER (2024-2026)
	interreg-sudoe.eu/en/proyecto-interreg/i-rewater/

Té com a principal objectiu definir una gestió compartida per incorporar l'ús d'aigües regenerades al reg. L'AMB coordinarà una de les accions pilot que s'ha de dur a terme a la zona del Baix Llobregat. S'estudiarà l'ús de l'aigua regenerada com a aigua de reg per a cultius hortícoles en contacte estret amb el territori per avaluar-ne l'impacte sobre el cultiu i el sòl i per donar resposta als requisits de la nova normativa d'aigües regenerades.

Pressupost total: 2.216.300,00 €

Preservació, millora, manteniment i planificació de la infraestructura verda metropolitana

Commit2Green (C2G)

Horitzó 4 (2025-2029)

La finalitat d'aquest projecte és posar en marxa la renaturalització participativa de les ciutats, amb l'objectiu d'afavorir la neutralitat climàtica i la resiliència del territori. Concretament, donarà suport a Vejle, la Haia, Varsòvia, Mannheim, Milà, Sarajevo, Tessalònica i l'AMB en la implementació de solucions basades en la natura.

El projecte promou un canvi de paradigma basat en la valoració dels serveis ecosistèmics i en la presa de decisions urbanes a escala de districte i de ciutat. Així, el C2G avalua l'oferta actual de serveis ecosistèmics a les ciutats i treballa a dues escales: d'una banda, duu a terme accions participatives per determinar les vulnerabilitats de la comunitat, tal com les perceben les mateixes parts interessades; de l'altra, busca també la coherència a escala urbana o metropolitana a través de l'elaboració de directrius de planificació i estratègies d'inclusió de la natura específiques per a cadascuna de les ciutats o metròpolis.

Pressupost: 12.268.892,50 €

AgroForAdapt

Life (2021-2026)

agroforadapt.eu

El projecte té l'objectiu de dur a terme diferents actuacions en sectors agraris i forestals de les zones mediterrànies per valorar l'adaptació al canvi climàtic.

Entre els objectius específics, destaquen avaluar i demostrar com els sistemes agroforestals mediterranis són un ús de la terra que promou la resiliència a la sequera i als incendis forestals, i alhora millora la provisió de múltiples serveis ecosistèmics: protecció de la biodiversitat, diversificació d'ingressos, rendibilitat, fixació de carboni, i valors paisatgístics i socioculturals. També es preveu incrementar la superfície agroforestal demostrativa mitjançant la instal·lació o la millora de la gestió de 291 hectàrees de sistemes silvoarables i 511 hectàrees de sistemes silvopastorals.

Pressupost: 3.024.537,00 €

Nutrisoil

Horitzó Europa (2024-2025)

L'objectiu del projecte és identificar, abordar i resoldre clarament els obstacles relacionats amb el sòl per a la implementació sostenible de l'agricultura urbana a les ciutats mitjançant un seguit d'experiments per demostrar la recuperació i la fertilització del sòl.

El paper de l'AMB es basa en la coordinació d'un taller d'intercanvi de transferència de coneixement entre agricultors, instal·lacions de compostatge, plantes de tractament d'aigües residuals, l'Administració, responsables polítics i diferents associacions de govern i coordinació implicades en tot el cicle dels nutrients a la ciutat.

Pressupost: 150.000,00 €

Solucions innovadores en la mobilitat sostenible

Destaquen els projectes relacionats amb l'ambientalització de la distribució urbana de mercaderies d'últim quilòmetre.

Urbane Upscaling innovative green urban logistics solutions through multi-actor collaboration and physical internet-inspired last deliveries	Horitzó Europa (2022-2026)
	urbane-horizoneurope.eu

Té per objectiu desenvolupar noves solucions per a la distribució urbana de mercaderies d'últim quilòmetre, combinant vehicles més nets amb models de repartiment de l'espai públic. El projecte consisteix a donar suport en el camí de transició cap a un transport d'últim quilòmetre eficaç, resilient, segur i sostenible. Al territori metropolità es farà una prova pilot, ja que en aquest cas serà un territori seguidor o reproductor. La duran a terme l'AMB, l'empresa operadora Vanapedal i la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), que desenvoluparan una solució amb tecnologia d'identificació per radiofreqüència (RFID) que permetrà fer una gestió més eficient de la paqueteria per als operadors d'últim quilòmetre. El paper de l'AMB serà fer el seguiment d'aquesta implementació i la difusió del coneixement als municipis metropolitans.

Pressupost total: 10.135.295,00 €

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
2.3.1	Executar les tasques i divulgar els principals avenços i resultats dels projectes	Àrea que coordina el projecte	Continu
2.3.2	Fer difusió dels projectes en marxa i dels nous projectes als canals propis	ACAAPM	Continu

2.4. Actualitzar la secció destinada a les polítiques alimentàries al web de l'AMB i fer-ne el manteniment

L'objectiu d'aquesta actuació és revisar i actualitzar la secció del web de l'AMB destinada a les polítiques alimentàries, així com els procediments per fer-ne un manteniment adequat.

La intenció és revisar i actualitzar l'estructura i el disseny actual, així com incorporar nous continguts i oferir un espai per donar a conèixer i recollir tots els estudis, actuacions i iniciatives que es desenvolupen en l'àmbit metropolità relacionats amb el sistema alimentari.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
2.4.1	Revisar i actualitzar l'estructura i el disseny actuals	ACAAPM DSC	1r semestre 2025
2.4.2	Actualitzar i crear nous continguts	ACAAPM	Continu
2.4.3	Fer difusió dels estudis, les actuacions i les iniciatives impulsats per l'AMB en relació amb el sistema alimentari	ACAAPM	Continu

2.5. Donar suport a iniciatives en matèria d'alimentació sostenible al territori metropolitana i divulgar-les

A través dels diversos canals de comunicació ja endegats en el marc de l'anterior pla d'acció per a l'alimentació sostenible (l'espai específic al web de l'AMB «Alimentació metropolitana» i el blog *Alimentació metropolitana*), es pretén seguir fent difusió d'aquelles iniciatives, projectes o esdeveniments rellevants relacionats amb totes les baules del sistema alimentari i donar-hi suport, tant els impulsats per l'AMB com els impulsats per altres institucions o entitats.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
2.5.1	Fer difusió d'iniciatives, projectes i esdeveniments rellevants al territori metropolitana	ACAAPM	Continu
2.5.2	Impulsar el coneixement del blog <i>Alimentació metropolitana</i>	ACAAPM	Continu

2.6. Definir i desenvolupar recursos i activitats de sensibilització i formació per a la ciutadania i la comunitat educativa relacionats amb el sistema alimentari

Sota aquesta línia d'actuació s'engloben tot un conjunt de recursos i activitats, que sovint s'interrelacionen entre ells i s'organitzen de manera coordinada, que defineixen i gestionen l'Àrea d'Acció Climàtica i Agenda Estratègica Metropolitana i la Direcció de Serveis de l'Espai Públic de l'AMB, entre els quals destaquen els següents:

1. Programa metropolitana d'educació per a la sostenibilitat *Compartim un Futur*

Des de fa més de trenta anys, l'AMB, a través de l'Àrea d'Acció Climàtica i Agenda Estratègica Metropolitana, promou l'educació ambiental a través del programa *Compartim un Futur* (CUF) amb l'objectiu d'incentivar la cultura de la sostenibilitat. Així, fomenta bones pràctiques entre la població, potencia el pensament crític i ofereix a la ciutadania eines i valors necessaris per construir un futur sostenible i aconseguir un canvi d'hàbits.

El Programa metropolitana d'educació per a la sostenibilitat 2030 (PMES 2030) és el document estratègic que defineix les mesures principals amb què cal treballar fins al 2030, tant en la institució mateixa com de manera conjunta amb els ajuntaments metropolitans i altres administracions.

L'alimentació saludable i sostenible es defineix com un dels set eixos temàtics. Així mateix, atesa la transversalitat del sistema alimentari, altres eixos temàtics com el cicle de l'aigua, els recursos i els residus o el territori i la biodiversitat proposen activitats i recursos relacionats directament o indirecta amb aquesta temàtica. Compta amb diferents tipus d'activitats i recursos educatius dirigits a tots els públics:

- **Activitats i visites.** Es duen a terme activitats a l'aula o local, visites a instal·lacions (plantes de tractament de residus i depuradores), activitats a l'entorn (parcs, platges i rius), tallers, xerrades, entre d'altres. Trobareu més detalls de les activitats relacionades amb el sistema alimentari a les línies d'actuació 4.4, 5.2 i 5.4.

- **Recursos educatius.** El programa disposa d'un ampli ventall de recursos educatius que complementen la formació, alguns dels quals són amb acompanyament i d'altres totalment autònoms. Poden tractar-se de dossiers complementaris a les visites guiades, exercicis, jocs interactius, visites virtuals, manualitats, etc. També disposa de diversos recursos en prèstec. Concretament, relacionats amb l'alimentació, destaquen els següents: Calcuteca; Menja, actua, impacta; Construïm un hort urbà; Construïm un compostador; Comprem de manera responsable; el conte El Recuc i el tresor de la brossa orgànica, i dossier didàctic de la visita a la planta de compostatge (en podeu trobar més detalls a les línies d'actuació 4.4, 5.2 i 5.4).
- **Projectes d'aprenentatge servei (APS).** El programa aposta per la continuïtat en l'aprenentatge i per dur a terme projectes educatius que donin resposta a una necessitat local amb un servei a la comunitat. Per aquest motiu, en l'oferta també s'hi troben diferents propostes de projectes APS, amb acompanyament per part de l'AMB, dirigides als centres educatius.

Anualment es publica un catàleg on es detallen tots els projectes disponibles durant el curs escolar i, en relació amb el sistema alimentari, destaca el projecte Para el carro!, en marxa des del 2021 i amb molt bona acollida (més informació a la línia d'actuació 5.4).

2. Programa Millor Que Nou

En el marc de l'eix sobre prevenció del Programa metropolità de prevenció i gestió de recursos i residus municipals 2019-2025 (PREMET25), de planificació estratègica de l'AMB en matèria de residus fins a l'any 2025, destaca el programa Millor Que Nou, una iniciativa que promou la reducció de la generació de residus a través de l'allargament de la vida útil dels productes i la seva reutilització. Aquest programa inclou tallers de reparació de productes i assessorament sobre com reduir la generació de residus, entre els quals també els residus orgànics.

L'objectiu és capacitar les persones perquè s'impliquin de manera activa en l'aprofitament d'aliments. Per aquest motiu, es proposen dos tipus d'activitats de sensibilització:

- **Tallers de cuina d'aprofitament.** En el marc del programa de prevenció de residus Reparat Millor que Nou, s'organitzen tallers d'aprofitament alimentari tant al centre Millor Que Nou, Reparat, de Barcelona (c. de Sepúlveda, 45-47), com en diversos punts de l'àrea metropolitana, amb tallers itinerants organitzats a demanda dels ajuntaments, els casals, els centres cívics, les biblioteques i les associacions. Aquests tallers, pràctics i participatius, inclouen un seguit de bones pràctiques per aplicar de manera quotidiana, des de la compra i l'emmagatzematge d'aliments fins a les receptes d'aprofitament.
- **Estand ambulant sobre la prevenció del malbaratament alimentari.** Una part molt important del malbaratament es produeix en l'àmbit domèstic i majoritàriament la ciutadania no té aquesta percepció. Per això, l'AMB disposa d'un estand interactiu ambulant on les famílies poden adquirir fórmules útils i senzilles d'aprofitament per aplicar de manera quotidiana sobre planificació de la compra, emmagatzematge i conservació d'aliments i receptes d'aprofitament.

3. Jugatecambiental i Cicle d'activitats als parcs, platges i rius metropolitans

La Direcció de Serveis de l'Espai Públic de l'AMB, juntament amb els ajuntaments i altres entitats, organitza una oferta variada d'activitats adreçades a la ciutadania per descobrir els valors dels parcs i les platges metropolitans, així com la importància que tenen per a les ciu-

tats i la necessitat que hi ha de preservar-los. Tot seguit, es detallen aquelles que incideixen més directament sobre la temàtica que ens ocupa:

- **Jugatecambiental.** Espais on les famílies, amb infants de totes les edats, poden compartir una estona de joc i experimentació mentre coneixen els valors dels parcs i les platges metropolitanans, a més d'altres continguts relacionats amb la sostenibilitat.

Les 47 Jugatecambientals també disposen d'un espai de joc i experimentació no dirigit, un punt d'informació sobre el parc i el municipi, i una activitat guiada sobre natura i medi ambient. Bona part de les activitats desenvolupades en aquestes Jugatecambientals tenen relació directa amb el sistema alimentari i, en concret, amb l'alimentació saludable i sostenible i la biodiversitat. Alguns exemples oferts la tardor del 2024 són «Hort al balcó», «Nutrició saludable amb productes de temporada i de proximitat», «Fem melmelada de poma de km 0», «Bingo! Fruïtes i verdures de temporada» i «La garrofa i les seves utilitats a la cuina»; també, algunes activitats del CUF són «Agafem el cabàs», «Aprofruita» i «El conreu de la vinya al Parc».

Amb motiu dels deu anys de projecte, durant el 2024 s'ha portat a terme un estudi amb l'Institut Metròpoli, que n'ha analitzat el recorregut des de moltes perspectives. En aquest treball s'hi han implicat molts agents (educadors, tècnics de l'AMB, tècnics municipals, famílies participants) i durant el 2025 se'n donaran a conèixer els resultats, les conclusions i les propostes de millora.

- **Cicle d'activitats als parcs, platges i rius metropolitanans.** Programació anual, en col·laboració amb el Museu de Ciències Naturals de Barcelona, d'una seixantena d'activitats per conèixer els espais metropolitanans més emblemàtics. Cada cap de setmana als parcs i les platges s'organitzen tallers, visites guiades, itineraris de natura, jocs en família i jornades participatives, entre moltes altres propostes.

En concret, algunes de les activitats tenen relació directa amb el sistema alimentari i, en concret, amb l'alimentació saludable i sostenible i la biodiversitat. En són alguns exemples «Tastet ecològic», «Arquitectes animals», «Un safari fotogràfic de flors!» i «Més que cistells!».

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
2.6.1	Avaluar la incorporació de nous temes relacionats amb el sistema alimentari (per exemple, pèrdua de biodiversitat i degradació de sòls)	AACAEM APUEN	Continu
2.6.2	Elaborar noves propostes educatives relacionades amb el sistema alimentari per a altres públics	AACAEM	2025-2026
2.6.3	Coordinar i compartir activitats entre els diferents programes de l'AMB	AACAEM DSEPU	Continu
2.6.4	Potenciar la divulgació de les activitats	AACAEM DSC	Continu

2.7. Formar i sensibilitzar el personal de l'AMB en temes relacionats amb el sistema alimentari

Amb l'objectiu de capacitar, formar i sensibilitzar tot el personal de l'AMB en educació ambiental i, més concretament, en temes ambientals relacionats amb les competències de l'AMB, l'Àrea d'Acció Climàtica i Agenda Estratègica Metropolitana organitza i coordina anualment diverses activitats i reptes en el marc de diverses efemèrides: Dia Mundial del Medi Ambient, Dia Mundial de l'Aigua i Setmana Europea de la Prevenció de Residus. L'any 2024, per exemple, va organitzar diverses activitats relacionades amb la prevenció dels residus com ara la visita a l'Ecoparc dels Hostalets de Pierola i la visita al centre Millor Que Nou, Reparat, on es va fer un taller de receptes d'aprofitament.

A partir del 2025 s'impulsaran accions formatives i altres iniciatives amb l'objectiu de capacitar i sensibilitzar el personal de l'AMB sobre l'alimentació saludable i sostenible i el consum responsable, així com sobre l'impacte de les decisions de compra.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
2.7.1	Desenvolupar i impulsar accions formatives i altres iniciatives per capacitar i sensibilitzar el personal de l'AMB sobre la reducció de residus (malbaratament alimentari) i l'alimentació saludable i sostenible.	AACAEEM RH ACAAPM Altres àrees	Anual

Eix 3. Integrar l'alimentació sostenible en la planificació territorial i urbana

3.1. Garantir, amb el planejament urbanístic, la preservació del sòl fèrtil, la millora dels serveis ecosistèmics que presta l'espai agrari i una relació correcta amb la ciutat

Mitjançant el planejament urbanístic, l'AMB treballa per preservar l'espai agrari i el sòl fèrtil metropolità, un recurs no renovable que és estratègic per frenar la pèrdua de biocapacitat del territori metropolità, minimitzar-ne la vulnerabilitat al risc d'incendi i la inundabilitat, així com reforçar-ne la seguretat i la sobirania alimentàries. El Pla director urbanístic metropolità (PDUM), actualment en fase d'aprovació inicial, té les línies d'acció següents:

1. Preservar l'espai agrari i potenciar-ne la capacitat per aportar serveis ecosistèmics. En aquest sentit, el PDUM estableix com a àmbit de regulació urbanística directa el conjunt dels espais oberts amb l'objectiu d'augmentar la complexitat del paisatge afavorint l'activitat agrícola i la gestió de l'espai forestal, al mateix temps que garanteix la funcionalitat ecològica i la preservació dels recursos propis del territori com l'aigua i el sòl.
2. En relació amb l'estructura metropolitana, el PDUM identifica i delimita les reserves de sòl per a dotacions, serveis tècnics i infraestructures d'interès públic metropolità que poden estar relacionades amb l'activitat agrària i amb la vinculació de l'espai agrari a l'espai urbà (parcs metropolitans, camins i eixos verds, horts urbans, dotacions agràries mancomunades, entre altres).
3. Amb l'objectiu de millorar la qualitat ambiental de les vores urbanes, el PDUM identifica els àmbits dintre dels espais oberts que han de ser objecte d'actuacions directes de regeneració o restauració (parcs de vora amb vocació agrària i de regulació hidrològica, espais de test).
4. Finalment, de cara a la integració del sistema alimentari sostenible en el planejament urbanístic, el PDUM estableix uns patrons funcionals en què es desvincula la qualificació urbanística dels usos per establir així unes directrius per regular els usos en funció de la compatibilitat i el grau d'impacte i no de la classificació o la qualificació urbanística. D'aquesta manera, els futurs plans d'ordenació urbanística d'escala local podran admetre, sota determinades condicions, agricultura professional a la ciutat o podran protegir teixits industrials integrats a la malla urbana per afavorir activitats determinades.

Entre els treballs que desenvolupa el Servei de Planejament Urbanístic per a la protecció i la valoració del sòl agrari destaquen els següents:

- Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola (PEPNat). Seguiment del desplegament en curs.
- Modificació puntual del Pla general metropolità per a la configuració de la nova vora sud del nucli del Papiol i la millora de la connectivitat entre el Parc Natural de la Serra de Collserola i el Parc Agrari del Baix Llobregat. Seguiment del desplegament en curs.
- Modificació puntual del Pla general metropolità per a l'ordenació de l'espai agroforestal al terme municipal de Sant Climent de Llobregat. L'equip redactor és Barcelona Regional; aprovació inicial.

- Estudi entorn del pla de Reixac, al terme municipal de Montcada i Reixac. En curs.
- Ordenació dels espais oberts de Barberà de Vallès. En curs.

S'espera, un cop aprovat el PDUM, iniciar la tramitació del Pla d'ordenació urbanística metropolitana (POUMet).

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
3.1.1	Aprovar el PDUM i impulsar-ne el desplegament a l'espai agrari metropolitana	APUEN	Continu
3.1.2	Impulsar el planejament urbanístic municipal i donar-hi suport per a l'endrega i la millora dels espais oberts i les seves vores amb el sòl urbà	APUEN	Continu

3.2. Garantir la integració del planejament urbanístic, agrari i ambiental al Parc Agrari del Baix Llobregat

La Generalitat de Catalunya, mitjançant l'Acord de Govern 165/2024, del 23 de juliol, va impulsar l'ampliació de la zona d'especial protecció per a les aus (ZEPA) del delta del Llobregat. Aquesta ampliació va fer més necessària la integració dels diversos instruments d'ordenació del delta del Llobregat, així com la conveniència d'impulsar un espai de cogovernança únic per al delta del Llobregat.

En aquesta comesa d'integrar el planejament sectorial al delta del Llobregat, s'espera que l'AMB assumeixi un rol d'impuls i coordinació per raó de la seva naturalesa territorial i supra-municipal i la seva implicació en els espais oberts, l'urbanisme i el cicle de l'aigua.

En aquests moments es preveu la redacció i tramitació de diversos plans (ambientals, agraris i urbanístics), que s'encavalquen en el temps i en l'espai i que són els següents:

- **Planejament ambiental:** Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'espai delta del Llobregat (Departament de Territori, previst en l'Acord de Govern 165/2024).
- **Planejament agrari:** Pla territorial sectorial agrari específic del Parc Agrari del Baix Llobregat (Departament d'Agricultura, previst en l'Acord de Govern 165/2024) i Pla de gestió i desenvolupament del Parc Agrari del Baix Llobregat (Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat, previst en el Pla especial del parc i recollit en l'Acord de Govern 165/2024).
- **Planejament hidrològic:** desplegament i, segurament, ampliació del tercer cicle de planificació hidrològica en l'àmbit del delta del Llobregat.
- **Planejament urbanístic:** Pla director urbanístic metropolitana (AMB, en procés d'aprovació) i Ordenança reguladora de les intervencions al Parc Agrari del Baix Llobregat (AMB, inici de tramitació imminent), sense oblidar la possible modificació del Pla especial urbanístic de protecció i millora del Parc Agrari del Baix Llobregat (AMB), entre altres coses, per la nova regulació dels espais naturals protegits.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
3.2.1	Treballar per la integració del planejament i els projectes sectorials al delta del Llobregat	APUEN	Tot el mandat

3.3. Millorar els espais oberts metropolitans amb actuacions derivades del planejament urbanístic i les estratègies d'infraestructura verda i restauració ecològica

En els darrers anys l'AMB ha gestionat dos programes d'actuacions de millora del paisatge natural i urbà (PSG 2016-2019 i PSG 2020-2023), que han servit per millorar, recuperar i dignificar els espais fluvials i altres espais oberts del paisatge i de la infraestructura verda metropolitana.

Ara el Programa d'actuacions de millora del paisatge natural i urbà (PSG) per al període 2025-2027 està dotat amb 27 milions d'euros i es preveu obrir-ne la convocatòria durant el primer semestre del 2025. Es tracta d'un programa de concurrència competitiva amb règim de cofinançament al qual poden accedir tots els municipis metropolitans amb l'excepció de Barcelona. La finalitat és fer inversions en espais fluvials metropolitans; recuperar zones degradades; integrar infraestructures viàries, energètiques i de serveis dins del paisatge metropolità; millorar la connectivitat entre espais urbans i naturals, i aplicar solucions basades en la natura (SBN) a les ciutats.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
3.3.1	Fer seguiment i difusió de les actuacions finançades en el marc del PSG 2025-2027 vinculades a l'espai agrari i al sistema alimentari metropolità	OP	2025-2027

3.4. Identificar les infraestructures vinculades al cicle de l'aigua amb incidència sobre el sistema alimentari i fer-ne el seguiment

L'objectiu principal del Pla estratègic del cicle integral de l'aigua (PECIA), aprovat pel Consell Metropolità el febrer del 2023, és analitzar el cicle integral de l'aigua al territori metropolità amb criteris de qualitat, sostenibilitat, resiliència i eficiència per tal d'establir accions per garantir aigua en quantitat i qualitat a tot el territori en l'horitzó 2050.

Una de les línies d'acció que es planteja al PECIA és la modulació de la qualitat en l'aigua oferta d'acord amb la qualitat requerida per a cada ús mitjançant l'optimització dels processos de tractament per deslliurar així el sistema d'aigua potable de més pressió i millorar, per tant, l'eficiència de tot el cicle. En concret, els usos potencials per a la utilització d'aigua regenerada són amplis. Es planteja una utilització indirecta que aporti aigua al medi (riu, canals, basses de recàrrega) per complementar els recursos naturals, lluitar contra la salinització dels aquífers i recarregar-los, de manera que es puguin seguir explotant com a recurs amb garanties. Per altra banda, es planteja utilitzar-la directament, com seria el cas del reg agrícola o recreatiu, l'ús en la indústria o l'ús per a la descàrrega de sanitaris domèstics.

En el marc del PECIA, entre les actuacions vinculades al cicle integral de l'aigua que tenen relació més directa amb el sistema alimentari destaquen les mesures incorporades al pla que competencialment depenen directament de l'AMB o bé en què aquesta institució té un factor alt d'influència. També s'explica breument l'estat actual d'execució de les mesures, que són les següents:

- **Desplegament d'una xarxa de distribució d'aigua regenerada en els pols de més demanda.** L'estat actual d'execució de les actuacions és el següent:
 - › El projecte constructiu que té per objecte la connexió de la xarxa d'aigua regenerada de l'estació depuradora d'aigües residuals (EDAR) de Sant Feliu de Llobregat amb l'aiguamoll de Molins de Rei està finalitzat. Es preveu que l'obra s'executi durant aquest any 2025.
 - › L'estudi d'alternatives i la redacció del projecte constructiu del desenvolupament de la xarxa de distribució d'aigua regenerada al polígon industrial de la Zona Franca de Barcelona, al polígon Pratenc i en habitatges i serveis del polígon de la Marina del Prat Vermell estan en elaboració.
 - › El projecte de captació d'aigua regenerada a l'EDAR-ERA Riu Sec de Sabadell i el subministrament als municipis de Sant Cugat del Vallès i Cerdanyola del Vallès, al Consorci Urbanístic del Centre Direccional de Cerdanyola del Vallès i Universitat Autònoma de Barcelona està en procés de redacció.
- **Actualització del Pla director d'aprofitament de recursos hídrics alternatius de l'àrea metropolitana de Barcelona.** S'ha finalitzat la redacció del Pla director sectorial d'aigües regenerades. Aquest document estratègic té com a objectiu principal avaluar la utilització d'aigües regenerades com a recurs alternatiu per garantir la viabilitat i la sostenibilitat del cicle integral de l'aigua a l'AMB, determinar les demandes potencials, definir millores en els sistemes actuals de producció i transport i, si cal, proposar tractaments addicionals i noves infraestructures.
- **Ampliació de la capacitat punta de l'estació de regeneració d'aigües (ERA) del Prat de Llobregat 3.** No iniciat. S'han fet actuacions de reposició i millora.
- **Desenvolupament d'accions de conscienciació que eliminin barreres per a l'ús d'aigua regenerada.** No iniciat.
- **Millora del tractament de regeneració de l'ERA de Sant Feliu de Llobregat.** Aquesta actuació està inclosa en el Programa de mesures del tercer cicle del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya (2022-2027), amb el nom «Millora de l'ERA de Sant Feliu de Llobregat per a usos agrícoles, municipals i industrials, i xarxa de distribució, a Sant Feliu de Llobregat». L'any 2024 es va signar el conveni entre l'AMB i l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) per a la redacció del projecte bàsic i l'execució de les obres. A principis del 2025 s'han iniciat les obres, que es preveuen finalitzar al desembre.

D'altra banda, es creu interessant també esmentar que, en l'actualitat, s'està redactant el conveni de col·laboració entre l'AMB i l'ACA per tal d'abordar la redacció d'estudis i projectes relacionats amb les dues propostes següents, plantejades al PECIA.

- Construcció d'una nova ERA al Besòs, que pugui regenerar aigües de les EDAR del Besòs i de Montcada i Reixac.
- Construcció d'un nou ramal de connexió d'aigua regenerada de la conca del Besòs amb la del Llobregat.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
3.4.1	Fer el seguiment de l'estat d'execució de les mesures i les propostes del PECIA relacionades amb el sistema alimentari	ACCAPM	Anual

3.5. Identificar les infraestructures vinculades a la gestió de residus amb incidència sobre el sistema alimentari i fer-ne el seguiment

El [PREMET25](#) defineix la planificació estratègica de l'AMB en matèria de residus fins a l'any 2025. Aquest programa planteja un canvi en el model de recollida i de tractament dels residus, però no només per arribar a complir els objectius europeus de reciclatge del 55 %, sinó per incorporar una nova lògica en la manera com s'utilitzen els recursos naturals i es gestionen els residus. Es desenvolupa en cinc eixos i línies d'actuació: prevenció, recollida, tractament, educació ambiental i governança.

Es planifiquen actuacions associades a les infraestructures que gestionen els residus al llarg de totes fases i, en concret, en relació amb la fracció orgànica i la fracció dels envasos (estretament lligats als productes alimentaris), destaquen les mesures següents. També s'han incorporat a la llista les mesures emmarcades en la tercera línia d'actuació «Innovació i creació de coneixement»:

- **Instal·lar una segona línia de tractament d'envasos i residus d'envasos i de fracció inorgànica del residu municipal (ERE/FIRM) a les plantes de triatge d'envasos de Gavà i de Montcada i Reixac** (en fase d'estudi).
- **Valorar la construcció d'una nova planta de tractament de restes vegetals i d'una nova planta integral de bioresidus** (en fase de valoració).
- **Ampliar la capacitat de tractament de la fracció vegetal a la planta de compostatge de Sant Cugat del Vallès.** En els darrers anys s'han dut a terme les reparacions i la renovació dels túnels de compostatge. Aquestes actuacions han recuperat el rendiment habitual del procés de compostatge.
- **Obtenir l'etiqueta ecològica per al compost.** El compost produït a la planta de compostatge de Torrelles de Llobregat, amb unes entrades de recollida selectiva de FORM de molta qualitat, s'ha pogut certificar d'acord amb la norma UNE 142500 per a l'aplicació en agricultura ecològica. És la primera vegada que un compost obtingut de la matèria orgànica dels residus municipals assoleix aquesta distinció de qualitat a Catalunya i a tot l'Estat. L'any 2023 es van produir un total de 1.110 tones de compost certificat per a cultius ecològics.
- **Desenvolupar estudis o projectes que tinguin per objectiu l'optimització de les plantes de tractament actual.** Pel que fa a la gestió de les entrades, al llarg del primer trimestre del 2023 s'ha implantat un nou sistema de gestió d'entrades en les dues plantes de compostatge metropolitanas. Aquest sistema inclou l'automatització de les portes d'entrada, el reconeixement de les matrícules dels vehicles de recollida i lectors de codis QR per tal d'identificar els circuits de recollida. El finançament d'aquestes actuacions s'ha aconseguit mitjançant una subvenció atorgada per l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) i els fons Next Generation EU per un valor d'aproximadament 36.000,00 euros.

Així mateix, cal fer esment que actualment es treballa en l'actualització del PREMETS tenint en compte el context actual.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
3.5.1	Fer el seguiment de l'estat d'execució de les actuacions del PREMETS relacionades amb el sistema alimentari	AACAEM	Continu

Eix 4. Garantir l'accés a una alimentació saludable i equitativa per a tota la ciutadania

4.1. Continuar impulsant accions de garantia alimentària a la Taula Social Metropolitana i fer-ne el seguiment

La Taula Social Metropolitana (TSM) és una iniciativa de l'Oficina de Polítiques Socials de l'Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic de l'AMB. Es constitueix com un espai de diàleg dels serveis socials dels municipis metropolitans i d'intercanvi de coneixements sobre els problemes i els reptes socials que afecten els 36 municipis que formen part de l'AMB.

La funció de la TSM és facilitar l'intercanvi de coneixements, l'anàlisi crítica en el desenvolupament de projectes i l'assessorament mutu entre participants per tal de millorar col·lectivament les capacitats d'intervenció pública a escala metropolitana.

La TSM s'organitza a partir de convocatòries de sessions trimestrals d'informació i exposició deliberativa de projectes locals. S'hi generen una informació i uns resultats que han de confeccionar una base documental que ha d'estar disponible per a la consulta pública.

Actualment, hi ha constituïts tres àmbits de treball: envelliment i solitud, garantia alimentària i igualtat de gènere. Concretament, l'àmbit de garantia alimentària respon a la necessitat de donar resposta als dèficits d'alimentació propis de les situacions d'exclusió social (dignificació de la distribució d'aliments, vinculació dels usuaris al servei i connexió amb l'entorn comercial).

Les actuacions locals en matèria de garantia alimentària han de conjugar tres trets bàsics:

- **Lideratge municipal en la gestió operativa de les accions i els serveis**, perquè és en les institucions democràtiques que recau la responsabilitat pública de garantir els drets.
- **Impuls d'un sistema públic local de governança** dels recursos públics, associatius i privats implicats a proporcionar alimentació i pautes de reflexió alimentària en clau de salut, producció i consum de proximitat, sostenibilitat i adaptabilitat a la diversitat de situacions socials.
- **Dignificació integral dels ajuts alimentaris**, tant de les que comporten la distribució en espècie com de les que impliquen transferència monetària, de manera que vetllin per un doble objectiu: enfortir la base comunitària d'usuaris i, en conseqüència, facilitar itineraris d'empoderament personal.

En funció d'aquestes tres característiques generals, les bases dels projectes de garantia alimentària als municipis metropolitans prenen com a recomanació els criteris següents: promoure taules d'alimentació local (TAL) liderades per l'ajuntament; homogeneïtzar el sistema d'atenció i els criteris d'accés a l'atenció alimentària en el marc de les TAL; vetllar per una alimentació completa i equilibrada que cobreixi totes les necessitats socials; promoure circuits d'alimentació i sessions formatives d'interès general; facilitar l'articulació de projectes d'activitat econòmica local en clau comunitària en què puguin participar les persones que reben atenció alimentària; introduir formats de supermercat o botiga i disposar d'un mitjà

de pagament que afavoreixi el marge d'elecció de les persones en els serveis de distribució d'aliments, i introduir un sistema d'avaluació dels projectes i les accions locals en atenció alimentària per conèixer el nivell de satisfacció dels usuaris i poder implementar les correccions i les millores necessàries.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
4.1.1	Crear un directori de referents municipals	ADSE	2025-2026
4.1.2	Vehicular la interlocució amb la Direcció General de Serveis Socials de la Generalitat de Catalunya per a la implementació del programa Básico del Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030 (targetes moneder)	ADSE	Continu
4.1.3	Continuar compartint experiències i projectes municipals	ADSE	Continu
4.1.4	Analitzar l'import de les targetes moneder als municipis (prestacions per a urgències socials)	ADSE	2025-2026

4.2. Reforçar els projectes relacionats amb l'alimentació en el marc del Pla metropolità de suport a les polítiques socials municipals

En el present mandat, el Pla metropolità de suport a les polítiques socials municipals 2024-2027 de l'AMB (aprovat el setembre del 2024), dotat amb 30 milions d'euros, s'articula en tres programes amb diversos àmbits d'actuació. Concretament, al Programa metropolità de foment del benestar comunitari i la cohesió social és on encaixen els projectes de garantia alimentària. Al seu torn, el Programa metropolità per al desenvolupament estratègic del talent i la seva ocupabilitat, la dinamització econòmica i la innovació territorial també podria subvencionar projectes i iniciatives relacionades amb el sistema alimentari.

- **Programa metropolità de foment del benestar comunitari i la cohesió social.** Busca impulsar i millorar la qualitat de vida de les persones, especialment les més vulnerables, facilitant-los l'accés als drets socials i a un entorn convivencial més equitatiu i segur; fer front a les situacions de desigualtat i les emergències socials, i, de manera específica, millorar la seva ocupació i condicions de treball.

Àmbits d'actuació: vulnerabilitat social i atenció a les emergències socials, garantia de drets i vides lliures de violència masclista, i digitalització universal.

- **Programa metropolità per al desenvolupament estratègic del talent i la seva ocupabilitat, la dinamització econòmica i la innovació territorial.** Busca impulsar i facilitar noves oportunitats per generar ocupació de qualitat, retenir el talent, millorar els serveis públics d'atenció a l'emprenedoria i el desenvolupament del teixit productiu local, així com dur a terme iniciatives per promoure la innovació i el treball en xarxa amb els agents socials i econòmics del territori, en el marc d'una economia més sostenible, inclusiva, innovadora i digital.

Àmbits d'actuació: emprenedoria i competitivitat empresarial, ocupació de persones en risc de vulnerabilitat, orientació i formació, i innovació i projectes singulars.

Els projectes del 2024 relacionats amb aquest tema als quals s'ha atorgat la subvenció són els següents, tots emmarcats en el Programa metropolità del foment del benestar comunitari i la cohesió social:

Municipi	Import concedit per l'AMB	Descripció del projecte
Corbera de Llobregat	31.243,40 €	Garantia alimentària per a població vulnerable. Targeta moneder per a la compra de productes d'alimentació bàsica i saludable, d'higiene personal i de la llar.
Sant Joan Despí	27.432,00 €	Targeta moneder per a prestacions econòmiques destinades a productes bàsics d'alimentació, neteja i higiene.
Viladecans	120.594,40 €	Punt solidari per atendre situacions individuals o familiars per cobrir necessitats bàsiques d'alimentació i higiene.

Pel que fa a la convocatòria per als projectes del 2025, actualment es troba oberta fins a finals del juny del 2025.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
4.2.1	Donar informació i suport als municipis en el marc de les convocatòries obertes	ADSE	Continu
4.2.2	Fer el seguiment i difusió dels nous projectes i iniciatives subvencionat per l'AMB relacionats amb l'alimentació	ADSE	Continu

4.3. Incidir en aspectes relacionats amb la compra pública

Actualment, la Generalitat de Catalunya treballa en l'esborrany de la Llei de l'alimentació de Catalunya, que ha d'establir un nou marc normatiu amb vocació clarament transformadora i amb un enfocament integral del sistema alimentari de Catalunya, el qual ha de vetllar per la sostenibilitat en la producció, la transformació i la distribució dels aliments. Un dels reptes plantejats és aconseguir que el 50 % de l'oferta alimentària de caràcter públic sigui amb producte local i de temporada.

Aprofitant experiències desenvolupades en altres administracions encaminades al foment de la compra pública responsable que incorporen nous criteris per afavorir la presència d'aliments de proximitat i de temporada, es planteja avaluar el nou marc normatiu per acompanyar els municipis i l'Administració metropolitana mateixa en la seva implementació.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
4.3.1	Analitzar l'encaix en l'AMB del nou marc normatiu en relació amb la compra pública alimentària	DSG	2n semestre 2025

4.4. Impulsar accions específiques per promoure dietes saludables i sostenibles

A l'efecte de l'educació ambiental, la sensibilització i la promoció d'una alimentació sostenible (des del punt de vista del consum d'aigua, del canvi climàtic i de la biodiversitat), un dels aspectes més importants és promoure una alimentació amb menys carn, peix i derivats d'aquests, així com el consum de productes de proximitat i de temporada.

En relació amb les diverses activitats d'educació i sensibilització ambiental desenvolupades en el marc dels diversos programes existents a l'AMB (vegeu la línia d'actuació 2.6), es programen anualment nombroses activitats relacionades amb la promoció de dietes més saludables i sostenibles. Tot seguit, se'n destaquen algunes:

Activitat	Breu descripció	Participació 2023-2024
La recepta que canvia el món	Pretén apropar l'alimentació sostenible a través d'un concurs de cuina simulat. Utilitza l'eina interactiva Calcuteca .	207 participants - 10 activitats
Aprofrita!	Taller ludicopedagògic en què es pretén fer reflexionar els infants sobre el malbaratament d'aliments a través d'una activitat dinàmica i que, a la vegada, promou bones pràctiques amb relació als hàbits alimentaris.	245 participants - 24 activitats
Activitats de les Jugatecambientals	Exemples d'activitats desenvolupades a Jugatecambientals durant la tardor del 2024 relacionades amb la promoció de dietes saludables i sostenibles, destacant la importància dels aliments de proximitat i de temporada: El bon consumidor: sostenible i saludable Alimentació sostenible Nutrició saludable amb productes de temporada i proximitat Sabors de natura Fem mermelada de poma de km 0 La garrofa i les seves utilitats a la cuina Bingo! Fruites i verdures de temporada	

El CUF posa a l'abast de tota la ciutadania recursos educatius que complementen la formació, alguns dels quals són amb acompanyament i d'altres totalment autònoms. Concretament, relacionats amb la sensibilització i la promoció de dietes més saludables i sostenibles, així com amb l'aportació d'informació de valor per prendre consciència i fomentar canvi d'hàbits cap a models més responsables, destaquen els següents:

- **Calcuteca.** Eina interactiva per calcular l'impacte ambiental de les receptes, disponible al [web de l'AMB](#). L'objectiu és conèixer l'impacte ambiental dels aliments i contribuir a generar debat i reflexió entorn del valor dels aliments i els canvis que podem aplicar a les nostres vides per tal d'alimentar-nos d'una manera més sostenible.

Cal introduir-hi els ingredients, les quantitats, la procedència i si és a granel o envasat, i dona una puntuació. Indica la petjada hídrica i de carboni, l'ús del sòl i els grams de residus

generats en la recepta. A més, dona consells per millorar la puntuació i tenir un consum més responsable en l'alimentació.

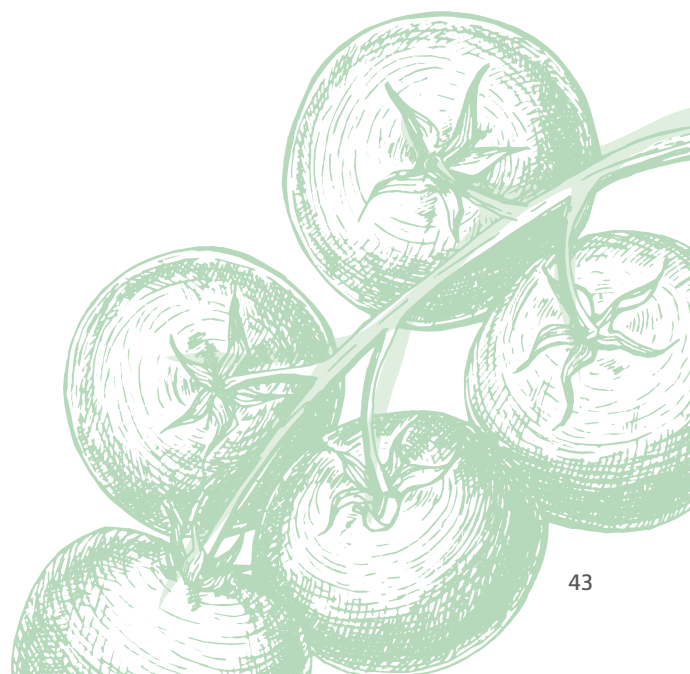
- **«Menja, actua, impacta. Per una alimentació saludable i sostenible».** Recurs interactiu elaborat a partir de l'exposició «Menja, actua, impacta» juntament amb Fundesplai i disponible al [web de l'AMB](#). L'objectiu és contribuir al canvi de mentalitat necessari per transformar el sistema alimentari actual. A més, proposa accions i solucions transformadores per promoure una ciutadania compromesa amb la cura del planeta i de les persones.

En concret, se centra a descobrir els cinc grans reptes als quals hem de fer front i el que pot fer cadascú de nosaltres per capgirar la situació del gran impacte associat a la nostra alimentació: 1) menjar productes de proximitat i de temporada, 2) consumir menys productes ultraprocessats, 3) reduir el consum de proteïnes d'origen animal, 4) evitar envasos d'un sol ús i 5) aprofitar els aliments i reduir el malbaratament.

Enguany, Catalunya és la Regió Mundial de la Gastronomia (CRMG25), la primera regió europea que rep aquesta distinció. El reconeixement, que va ser atorgat per l'Institut Internacional de Gastronomia, Cultura, Arts i Turisme (IGCAT) el juny del 2023, confirma la consolidació d'un model turístic innovador i regeneratiu en què la revolució gastronòmica de Catalunya va molt més enllà del restaurant, i obre les portes a descobrir el territori i la producció alimentària local i singular. Al llarg del 2025 es desplegaran un seguit d'accions orientades a posicionar Catalunya com a destinació enogastronòmica de referència mundial i a fomentar la gastronomia catalana i l'orgull i l'autoestima de la població de Catalunya envers la seva identitat culinària i alimentària. En destaquem les següents: Programa d'educació alimentària (prova pilot a 12 escoles de Catalunya on s'impartiran tallers de cuina catalana), Herois del Rebost, Benvinguts a Pagès i mentoria d'explotacions, i el Canal d'Aliments (plataforma digital).

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
4.4.1	Fomentar les activitats i l'ús dels recursos educatius existents en aquest tema	AACAEM	Continu
4.4.2	Fer el seguiment i difusió de les principals accions desenvolupades en el marc de la CRMG25	ACAAPM	2025

Eix 5. Promoure les activitats que reforcen la resiliència i la sostenibilitat del sistema alimentari

5.1. Impulsar una activitat agrària sostenible al Parc Agrari del Baix Llobregat i als espais agroforestals de Collserola i de la serralada de Marina i donar-hi suport

L'AMB és membre del Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat i del Consorci del Parc de la Serralada de Marina, tots dos adscrits a la Diputació de Barcelona, i té adscrit el Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola. Amb la creació de la Direcció de Serveis d'Espais Naturals, l'AMB treballa per enfortir la participació activa en aquests consorcis i per ajudar en l'ordenació, la gestió i l'impuls d'aquests espais protegits.

La pràctica totalitat de l'activitat del Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat està dedicada a impulsar i facilitar l'activitat agrària i l'alimentació sostenible mitjançant la gestió de camins i corredores, la vigilància de les propietats i la promoció dels productes de proximitat que es produeixen al parc. En el cas dels consorcis que gestionen espais predominantment forestals, l'agricultura i la ramaderia són un element clau per garantir la diversitat d'hàbitats i espècies, la disminució del risc d'incendis forestals i, en general, la gestió del territori. En aquest sentit, també duen a terme accions de suport al sector agrari i la promoció dels seus productes.

L'AMB té un paper actiu en el planejament urbanístic d'aquests espais, el desenvolupament de plans especials, així com la protecció de la legalitat urbanística per tal de garantir l'ús agrari. Aquesta funció s'exerceix per delegació de tots els ajuntaments que formen part del Parc Agrari del Baix Llobregat i de la major part dels que formen part del Parc Natural de la Serra de Collserola. En l'actualitat s'està dissenyant el marc de col·laboració amb els municipis que componen el Parc de la Serralada de Marina.

En el cas del Parc Agrari del Baix Llobregat (vegeu la línia d'actuació 3.2), a més, l'AMB treballa per la integració de tot el planejament sectorial que afecta l'espai per tal de garantir-la una gestió correcta.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
5.1.1	Finançar els consorcis	APUEN	Anual
5.1.2	Elaborar i tramitar l'Ordenança reguladora de les intervencions al Parc Agrari del Baix Llobregat	APUEN	Continu
5.1.3	Garantir la legalitat urbanística als espais agroforestals protegits	APUEN	Continu

5.2. Impulsar projectes d'horts, així com projectes productius en parcs i entorns metropolitans, i donar-hi suport

D'una banda, es tractaria de donar impuls a nous projectes d'horts als municipis metropolitans, així com recapitular i sistematitzar les bones pràctiques i projectes que ja s'han dut a terme en els darrers anys a Molins de Rei, Sant Vicenç dels Horts, Sant Boi de Llobregat, Ripollet, Barberà del Vallès, Sant Climent de Llobregat i Sant Feliu de Llobregat.

En el marc del projecte FoodCLIC (vegeu la línia d'actuació 1.7), es treballa en la concreció de dos projectes d'agroecologia comunitària. Al Prat de Llobregat, s'impulsarà la recuperació d'un hort escolar en desús (Institut Escola del Prat) amb un plantejament comunitari i dinamitzat en col·laboració amb diferents actors locals, a fi de donar opcions complementàries d'accedir a producte fresc i local accessible. En el cas de Santa Coloma de Gramenet, es treballa per poder explotar terrenys agrícoles en desús pròxims al barri del Fondo amb lògica de participació comunitària, en aquest cas de bracet amb un petit productor local.

Així mateix, FoodCLIC també avalua l'aplicabilitat de la figura del contracte agrari (actualment en funcionament al Parc Natural de la Serra de Collserola) més enllà de Collserola, per afavorir el relleu agrari i donar suport a la pagesia metropolitana.

De l'altra, la Direcció de Serveis de l'Espai Públic continua treballant en la identificació i l'execució de projectes per aprofundir en la dimensió de la producció agrícola als parcs (sigui a través d'horts, jardins de cítrics, jardins d'herbes aromàtiques, hotels d'insectes pol·linitzadors, etc.). Cal tenir en compte que, majorment, els principals impactes d'aquests projectes tenen a veure amb dimensions que van més enllà de la producció alimentària (desenvolupament comunitari, inclusió social, foment de la diversitat cultural pel que fa a les dietes, sensibilització i desenvolupament d'activitats educatives per a la ciutadania, realització de projectes d'aprenentatge servei; etc.).

Es poden destacar les experiències següents:

- **Jardins de les ciències al parc de Ca l'Arnús** (Badalona). Aquest jardí recull una mostra de plantes que s'utilitzen per a diferents usos medicinals, alimentaris i industrials. Aquestes plantes expliquen la seva relació amb la història de Badalona, tornen a connectar l'agricultura amb la ciutat i, alhora, componen un espai participatiu i educatiu on es poden desenvolupar activitats, entre les quals també algunes de la Jugatecambiental.
- **El conreu de la vinya als parcs metropolitans** (parc de la Font Santa de Sant Joan Despí i parc dels Pinetons de Ripolllet). Les vinyes del parc de la Font Santa (de 1.600 m² i on hi ha 700 ceps de les varietats merlot, macabeu i moscatell) i del parc dels Pinetons són un recurs pedagògic per a centres educatius i per a les famílies que participen en la Jugatecambiental. Així mateix, durant el setembre, en el marc del CUF, s'ofereix l'activitat de la verema, en què els participants fan tasques pròpies de la verema amb el mètode tradicional: collir raïm, trepitjar-lo i premsar-lo de manera manual per extreure'n el most.
- **Hort ecològic del projecte Socioterapèutica** (Badalona). Aquest projecte, en marxa des del setembre del 2024, té el suport del Departament de Drets Socials i compta amb la col·laboració de l'Ajuntament de Badalona, l'AMB i Conreu Sereny. El projecte Socioterapèutica consisteix en un abordatge grupal i la vinculació posterior a activitats comunitàries (entre les quals aquest hort) per a persones afectades per situacions de malestar emocional derivades de circumstàncies vitals adverses.

També destaquen recursos educatius relacionats amb els horts urbans en el marc del CUF, com són guies didàctiques per construir horts urbans i compostadors senzills que en facilitin i n'incentivin la construcció (per a més detalls vegeu la línia d'actuació 2.6).

En el context d'aquesta línia d'actuació, cal destacar el visor del potencial de cobertes verdes de l'àrea metropolitana de Barcelona, impulsat per l'Àrea d'Acció Climàtica el 2022 amb la col·laboració de Barcelona Regional. Aquest visor permet aplicar un seguit de filtres d'informació per poder conèixer el potencial dels terrats i les cobertes del territori metropolità per instal·lar-hi una coberta verda. També defineix un indicador del grau de prioritat de la coberta verda potencial, que va de 0 a 5 i que indica els espais on seria més beneficiós establir una coberta verda en termes de canvi climàtic i de manca de vegetació.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
5.2.1	Avaluar la incorporació d'horts a parcs i entorns metropolitans	DSEPU Altres àrees	Continu
5.2.2	Identificar bones pràctiques en projectes d'horts vigents als municipis metropolitans i fer-ne difusió	ACAAPM Altres àrees	Continu
5.2.3	Definir i impulsar el projecte d'agroecologia comunitària al barri del Fondo	ACAEM	Març 2025 - juny 2026
5.2.4	Definir i impulsar el projecte d'agroecologia comunitària al barri de Sant Cosme	ACAEM	Març 2025 - juny 2026

5.3. Impulsar projectes relacionats amb els circuits curts de distribució i comercialització i donar-hi suport

Mitjançant aquesta línia d'actuació es pretén promoure i reforçar iniciatives que fomentin els circuits curts de distribució i comercialització per facilitar una connexió més directa entre productors i consumidors i reforçar la sobirania alimentària i la resiliència del territori i, alhora, impulsar un model de distribució més just, ecològic i arrelat a la comunitat.

En aquest sentit, Terra Pàgesa és un projecte d'èxit que s'ha desenvolupat en els darrers anys a l'àmbit metropolità en col·laboració amb Unió de Pagesos i amb el suport de l'AMB i altres administracions públiques, i que facilita i fomenta la comercialització i la distribució de productes de proximitat, de temporada i ecològics provinents de la petita i mitjana pagesia de Catalunya. Mensualment es fan reunions de seguiment del projecte i, a més, l'AMB també forma part de la Comissió Permanent Assessora de Terra Pàgesa (formada per totes les administracions que donen suport a la iniciativa), que es reuneix anualment per validar i acompanyar la trajectòria, el pla d'acció anual, el pressupost i el pla de viabilitat.

S'avaluarà també la possibilitat d'impulsar una guia adreçada a ajuntaments per reforçar els circuits curts de distribució i comercialització al municipi.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
5.3.1	Participar en la Comissió Permanent Assessora de Terra Pàgesa i en les reunions mensuals de seguiment	ACAAPM	Continu
5.3.2	Avaluar la redacció i la publicació d'una guia per a l'impuls dels circuits curts adreçada a ajuntaments	ACAAPM	2025-2026

5.4. Impulsar projectes relacionats amb el malbaratament i les pèrdues alimentàries i donar-hi suport

El Pla metropolità de prevenció de residus 2025 (PREMPRE25), aprovat definitivament el 2023 pel Consell Metropolità, té l'objectiu de donar coherència a les actuacions promogudes i permetre que els municipis comparteixin una visió i una acció conjuntes. També permet a tots els municipis de l'àrea metropolitana que no disposin d'un pla propi tenir-ne un si s'hi adhereixen formalment. Defineix 16 actuacions emmarcades en 5 línies d'actuació. Tot seguit, es destaquen les que tenen més rellevància per al present Pla:

- **Accions educatives sobre prevenció dins el programa d'educació ambiental de l'AMB Compartim un Futur** (vegeu la línia d'actuació 2.6).
- **Capacitació dels municipis per a la diagnosi i la redacció d'un pla de lluita contra el malbaratament alimentari.** Per tal de dur a terme aquesta actuació, la Junta de Govern de l'AMB va aprovar el 2024 el conveni regulador de la concessió d'una subvenció de 40.000,00 € a favor de la Fundació Espigoladors per analitzar el malbaratament alimentari a l'àrea metropolitana de Barcelona. L'objectiu consisteix a donar suport tècnic en l'àmbit del malbaratament per avaluar la situació actual dels municipis en relació amb la generació de pèrdues i el malbaratament alimentari, proveir de coneixement i detectar possibles millores i sinèrgies, així com definir pautes per a l'elaboració dels plans locals de lluita contra el malbaratament alimentari.

En concret, la Fundació Espigoladors treballarà en el disseny i la redacció d'un pla d'acció municipal per a la prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentari, seguint el Pla d'acció per a la prevenció del malbaratament alimentari a Catalunya 2019-2020 i la Llei 3/2020, de l'11 de març, de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentari. La finalitat és dissenyar un pla municipal que cada municipi pugui adaptar a les seves necessitats.

- **Consolidació i impuls del programa Millor Que nou** (vegeu la línia d'actuació 2.6).

Per altra banda, en relació amb les diverses activitats d'educació i sensibilització ambiental desenvolupades en el marc dels diversos programes existents a l'AMB, el tema del malbaratament i les pèrdues alimentàries hi està àmpliament representat (per a més detalls vegeu la línia d'actuació 2.6). Tot seguit, es destaquen les següents:

Activitat	Breu descripció	Participació 2023-2024
El viatge del Recuc	A través d'un personatge, el Recuc, es reflexiona sobre l'origen dels residus orgànics, com podem contribuir cadascú de nosaltres a evitar el malbaratament alimentari, i el tresor en què es converteix la brossa orgànica si la separem correctament.	932 participants 46 activitats
Agafem el cabàs!	Taller participatiu sobre els residus i, concretament, sobre la seva prevenció. Durant el joc, es plantegen preguntes o s'han de passar proves sobre ecoetiquetes, malbaratament alimentari, productes de km 0 i de temporada, embolcalls i envasos...	1.579 participants 91 activitats

<p><u>Para el carro!</u></p>	<p>Projecte semiguaiat dirigit al segon cycle d'ESO basat en la prevenció de residus relacionats amb el sistema alimentari des d'una perspectiva de justícia ambiental i social. A través de diferents sessions autònomes i guiades, l'alumnat aprèn la globalitat del sistema alimentari i els problemes associats, com fomentar hàbits sostenibles i com emprendre accions útils de manera col·lectiva per donar-hi resposta.</p>	<p>439 participants 17 projectes 10 centres educatius (6 municipis)</p>
------------------------------	---	---

Cal destacar que l'activitat del CUF «Agafem el cabàs!» ha tingut molt bona acollida i es planteja incorporar-la a la programació estable de les Jugatecambientals, però en aquest cas perquè els participants la facin de manera autònoma i en format gegant per donar-hi més visibilitat. Es tracta, doncs, d'un taller autònom en el qual la ciutadania en general (que visita els parcs el cap de setmana) juguen al tradicional joc de l'oca, però amb preguntes específiques sobre els residus i, concretament, sobre com prevenir-los. Durant el joc, hi ha preguntes sobre ecoetiquetes, malbaratament alimentari, productes de km 0 i de temporada, embolcalls i envasos.

L'Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic de l'AMB està definint una col·laboració amb Mercabarna en el marc del projecte Foodback, el Centre d'Aprofitament Alimentari, un projecte pioner en gestió d'excedents alimentaris en els mercats majoristes que té com a finalitat reduir el malbaratament alimentari i donar una segona vida als aliments que encara es poden consumir distribuint-los entre entitats socials o transformant-los en subproductes.

Actuacions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
5.4.1	Fer el seguiment de l'estat d'execució de les actuacions del PREMPRE25 relacionades amb el malbaratament i les pèrdues alimentàries	AACAEM	Anual
5.4.2	Dissenyar i redactar un model de pla d'acció municipal per a la prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentari	AACAEM	2n semestre 2025
5.4.3	Fomentar les activitats i l'ús dels recursos educatius existents en aquest tema	AACAEM	Continu
5.4.4	Incorporar el taller participatiu Agafem el cabàs!» a la programació estable de la Jugatecambiental	DSEPU	2025
5.4.5	Establir una col·laboració amb Mercabarna en relació amb el projecte Foodback, el Centre d'Aprofitament Alimentari	ADSE	2025

5.5. Impulsar l'ambientalització de la flota de distribució urbana de mercaderies al territori metropolità i donar-hi suport

El Consell de Mobilitat de l'AMB és l'òrgan consultiu que aglutina tots els agents socials de la metròpolis implicats en la mobilitat. L'objectiu és assentar unes bases sòlides i consensuades per a una mobilitat metropolitana més neta i sostenible.

Recentment, l'AMB ha iniciat el procés de redacció del nou Pla metropolità de mobilitat urbana (PMMU) 2025-2030, que ha de substituir el Pla metropolità de mobilitat urbana 2019-2024.

Aquest pla ha d'establir l'estratègia i les polítiques de transport i mobilitat sostenible que haurà d'impulsar l'AMB en aquest període i serà el marc de referència dels plans de mobilitat sostenible de tots els municipis metropolitans. Dins del Consell de Mobilitat s'ha creat un grup de treball per abordar la distribució urbana de mercaderies, la Taula Metropolitana de la Distribució Urbana de Mercaderies. En aquest grup de treball, integrat per diversos agents involucrats en la distribució de mercaderies, es debaten, s'analitzen i se suggereixen propostes concretes i es dona suport a la definició de mesures del PMMU 2025-2030.

En els darrers anys, tal com s'ha explicat a l'apartat 2, l'AMB ha subvencionat diversos projectes de ciclogística municipal. Al territori metropolità també es desenvolupen altres iniciatives privades, moltes provinents de l'economia social i solidària en l'àmbit de la ciclogística d'últim quilòmetre. Algunes d'aquestes iniciatives han estat guanyadores o han rebut distincions en els Premis Bicimpuls de l'AMB.

Destaca també la participació activa de l'AMB en la Red de Ciudades y Territorios por la Bicicleta (RedBici), una associació d'entitats locals i regionals que té per objecte generar dinàmiques per impulsar l'ús de la bicicleta tant en l'entorn urbà com en el rural. Entre els seus eixos estratègics destaca la promoció de la ciclogística.

Accions previstes

ID	Descripció	Departament responsable	Planificació temporal
5.5.1	Definir mesures concretes relacionades amb la distribució sostenible d'últim quilòmetre en el marc del nou PMMU 2025-2030	AMTS	2n semestre 2025
5.5.2	Fer el seguiment de l'estat d'execució de les mesures del nou PMMU relacionades amb la distribució sostenible d'últim quilòmetre	AMTS	Anual

Taula resum - Eixos i línies d'actuació

ID	Eixos i línies d'actuació	Departament responsable	Altres departaments/agents
Eix 1. Consolidar la governança transversal i multinivell de les polítiques alimentàries metropolitanes			
1.1	Elaborar el nou Pla d'acció per a l'alimentació sostenible 2025-2027 i redefinir l'equip de treball transversal encarregat d'executar-lo i fer-ne el seguiment	ACAAPM	Altres àrees
1.2	Seguir els compromisos relacionats amb la Carta Alimentària de la Regió Metropolitana de Barcelona (CARM) i contribuir a impulsar-la	ACAEM ACAAPM	PEMB
1.3	Participar en la governança del Pacte de Milà i contribuir a la participació dels municipis metropolitans	ACAAPM	Ajuntament de Barcelona Resta de municipis
1.4	Mantenir vincles i col·laborar amb les diverses administracions públiques que impulsen i lideren polítiques alimentàries i incidir-hi	ACAAPM	Generalitat de Catalunya Diputació de Barcelona Ajuntament de Barcelona Resta de municipis Altres
1.5	Fer el seguiment de les subvencions i els ajuts concedits per l'AMB als municipis i les entitats per desenvolupar polítiques i activitats relacionades amb el sistema alimentari	ADSE	Municipis
1.6	Impulsar la participació en projectes europeus i xarxes de ciutats en actuacions relatives a les polítiques alimentàries	AIMD	Altres àrees
1.7	Desenvolupar i executar el projecte FoodCLIC	ACAEM	
Eix 2. Promoure el coneixement, la sensibilització i la formació sobre alimentació sostenible			
2.1	Impulsar i posar en funcionament l'Observatori del Sistema Alimentari Metropolità de Barcelona	ACAAPM	Altres àrees
2.2	Elaborar estudis per a la caracterització de diversos aspectes del sistema alimentari metropolità	APUEN ACAEM ACAAPM IV	Altres àrees
2.3	Garantir l'impuls i la divulgació de les experiències innovadores en el sistema alimentari metropolità associades a projectes europeus o altres iniciatives	ACAAPM	IV, AIMD ACAEM Altres àrees
2.4	Actualitzar la secció destinada a les polítiques alimentàries al web de l'AMB i fer-ne el manteniment	ACAAPM DSC	Altres àrees
2.5	Donar suport a iniciatives en matèria d'alimentació sostenible al territori metropolità i divulgar-les	ACAAPM DSC	Altres àrees
2.6	Definir i desenvolupar recursos i activitats de sensibilització i formació per a la ciutadania i la comunitat educativa relacionats amb el sistema alimentari	ACAEM DSEPU	Altres àrees
2.7	Formar i sensibilitzar el personal de l'AMB en temes relacionats amb el sistema alimentari	ACAEM RH ACAAPM	Altres àrees

ID	Eixos i línies d'actuació	Departament responsable	Altres departaments/agents
Eix 3. Integrar l'alimentació sostenible en la planificació territorial i urbana			
3.1	Garantir, amb el planejament urbanístic, la preservació del sòl fèrtil, la millora dels serveis ecosistèmics que presta l'espai agrari i una relació correcta amb la ciutat	APUEN	Altres àrees
3.2	Garantir la integració del planejament urbanístic, agrari i ambiental al Parc Agrari del Baix Llobregat	APUEN	
3.3	Millorar els espais oberts metropolitans amb actuacions derivades del planejament urbanístic i les estratègies d'infraestructura verda i restauració ecològica	OP	
3.4	Identificar les infraestructures vinculades al cicle de l'aigua amb incidència sobre el sistema alimentari i fer-ne el seguiment	ACAAPM	
3.5	Identificar les infraestructures vinculades a la gestió de residus amb incidència sobre el sistema alimentari i fer-ne el seguiment	AACAEM	
Eix 4. Garantir l'accés a una alimentació saludable i equitativa per a tota la ciutadania			
4.1	Continuar impulsant accions de garantia alimentària a la Taula Social Metropolitana i fer-ne el seguiment	ADSE	
4.2	Reforçar els projectes relacionats amb l'alimentació en el marc del Pla metropolità de suport a les polítiques socials municipals	ADSE	Municipis
4.3	Incidir en aspectes relacionats amb la compra pública	DSG	
4.4	Impulsar accions específiques per promoure dietes saludables i sostenibles	AACAEM	Altres àrees
Eix 5. Promoure les activitats que reforcen la resiliència i la sostenibilitat del sistema alimentari			
5.1	Impulsar una activitat agrària sostenible al Parc Agrari del Baix Llobregat i als espais agroforestals de Collserola i de la serralada de Marina i donar-hi suport	APUEN	IV
5.2	Impulsar projectes d'horts, així com projectes productius en parcs i entorns metropolitans, i donar-hi suport	DSEPU	AACAEM IV
5.3	Impulsar projectes relacionats amb els circuits curts de distribució i comercialització i donar-hi suport	ACAAPM	Altres àrees
5.4	Impulsar projectes relacionats amb el malbaratament i les pèrdues alimentàries i donar-hi suport	ADSE ACAAPM	Altres àrees
5.5	Impulsar l'ambientalització de la flota de distribució urbana de mercaderies al territori metropolità i donar-hi suport	AMTS	

AACAEM: Àrea d'Acció Climàtica i Agenda Estratègica Metropolitana; ACAAPM: Àrea del Cicle de l'Aigua i Anàlisi de Polítiques Metropolitanes; APUEN: Àrea de Polítiques Urbanístiques i Espais Naturals; ADSE: Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic; AIMD: Àrea d'Internacional i Metròpolis Digital; AMTS: Àrea de Mobilitat, Transport i Sostenibilitat; IV: Infraestructura Verda (Oficina Tècnica de Gerència); OP: Obres i Projectes (Oficina Tècnica de Gerència); DSEPU: Direcció de Serveis de l'Espai Públic; DSC: Direcció de Serveis de Comunicació; DSG: Direcció de Serveis Generals; RH: Recursos Humans.

5 Seguiment

L'òrgan encarregat de fer el seguiment d'aquest pla d'acció és la Comissió Tècnica de Seguiment. Aquesta comissió la integren tècnics designats per les direccions d'àrees que impulsen projectes integrats en aquest pla d'acció, que s'han de reunir amb caràcter periòdic anual.

Aquesta comissió impulsa l'execució de les accions incloses en el pla, vetlla perquè s'executin i en fa el seguiment. La comissió també pot proposar a les direccions d'àrea la incorporació de nous projectes i accions amb impacte en el sistema alimentari metropolità que no estiguin recollides a la redacció inicial. De la mateixa manera, pot proposar la modificació d'aquelles accions en els casos en què així ho recomani la millor consecució dels objectius previstos.

La Comissió Tècnica de Seguiment ha d'emetre informes de seguiment de l'execució del Pla amb caràcter anual i elaborar un informe final a la fi del període de vigència.

